

OBSAH

Úvodník Úvodní slovo	3
Rozhovor s R.D. Mgr. Radkem Jurnečkou	4
Představujeme farnost Římskokatolická farnost Česká Kamenice	6
Osobnost P. Jindřich Gajzler OP Vzpomínka na P. Jindřicha Gajzlera OP	8 10
Církevní stavby v diecézi Merboltičtí chtějí obnovit dominantu obce	12
Spiritualita Nehemiáš, stavitel jeruzalémských hradeb Věřím v Ducha svatého	14 16
Napsali jste Stoleté výročí kaple v Zelenecké Lhotě Do domu Hospodinova...	17 17
Zprávy z diecéze Krátké zprávy	18
Pozvánky Františkánské misie - Liberec 2010 42. diecézní setkání mládeže Pozvánky Nabídka Karmelitánského nakladatelství, soutěž	20 20 21 21
Zprávy z biskupství Z diáře biskupa Poděkování za pomoc obětem srpnové povodně Pomoc Diecézní charity Litoměřice	22 22 22

**Fotografie
na titulní straně
časopisu:**
Miroslav Zelenka

*Fotografie bez
uvedení autora
- Jana Michálková,
Miroslav Zelenka*

ZDISLAVA

časopis litoměřické diecéze
Červenec, srpen 2010 • 15. ročník • 5. číslo • 20 Kč

Čas obnovy a oddechu

Nejsou to jen významné svátky roku: Vánoce a Velikonoce, před nimiž si vzájemně vyměňujeme přání požeňání, radosti, zdraví a pokoje, ale i před krásným časem školních prázdnin či dovolených si podobně, i když jistě ne písenně, přejeme pohodu a odpočinek, načerpání nových sil a občerstvení na duši i těle. Slyšíme přece a sami vyslovujeme často: „Krásné prázdniny, hezkou dovolenou!“ V čem ale je požeňání Vánoc a Velikonoc? A v čem spočívá ono „občerstvení duše i těla“, pohoda a oddych? V zimních vánočních večerech se těšíme ze štědrosti druhých, neboť právě to, že oni takoví jsou, byli jsme i my obdarováni. Těší i nás samé, že jsme mohli obdarovat druhé a projevit svou velkorysost. Velikonoční síla Kristova vzkříšení nám i našim blízkým dává radost ze života a naději v požeňanou budoucnost. Požeňání, obnova sil, rekreace a oddych získávaný o prázdninách a dovolených

je nejen ve stavu „nicnedělání“, lenošení, cestování za známými i neznámými krásami naší země, případně v mámivé chuti dělat si, co jen sám chci. Vědomé a plánované vybočení z pracovního rytmu v době volna nám současně dává příležitost: povinnost a jindy neúprosný čas nás neprónásleduje. Nemusíme na nic spěchat. Máme čas. Navštívit naše blízké a známé a popovídat si s nimi a dát možnost, aby se i oni setkali s námi, můžeme právě v době dovolených. Nikdo a nic nás nehoní. Obdivovat krásy stvoření v otevřeném Boží knize přírody a v údivu děkovat Tvůrci za tolik darů, které bychom si sami nikdy dát nemohli, máme spontánně, můžeme vlastně denně. V čem ale především je skutečné požeňání a pravý oddych člověka než v jeho čistém, dobrém, otevřeném a tichém, Bohem navštíveném srdci.

A právě do letošního času prázdnin a dovolených zvláště v naší diecézi se velehla živelní pohroma, blesková povodeň. Bolestně překvapila všechny. Zastihla nás a pro mnohé nebyl čas na přemýšlení, zda při evakuaci vzít s sebou to či ono. Pro některé, žel Bohu, to byly okamžiky poslední. Pro mnohé jiné chvíle těžké a smutné. Ztratili domov, střechu nad hlavou během několika málo sekund. Přece se však nevytratila lidská solidarita. Povodeň neodplavila dobrotu a velkorysost tolika ochotných pomocníků! Paradoxně se o letošních dovolených a prázdninách naskytla příležitost věnovat svůj volný čas druhým, postiženým a potřebným. Mohli jsme zahlédnout tajemnou krásu ušlechtilých lidských srdcí. I tím mohly být naše prázdniny a dovolené krásné. Děkuji všem obětavým dobrovolníkům a dárcům.

+ Jan Baxant, biskup litoměřický

Do dalšího čísla Zdislavy připravujeme:

rozhovor se studentským kaplanem R.D. Michalem Podzimkem o pastoraci vysokoškoláků na Technické univerzitě v Liberci, s P. Janem Juchou MS představíme misionáře saletiny, kteří jsou v litoměřické diecézi 15 let.

„K pouti do Říma patří navštívit čtyři římské baziliky. Mezi nimi lateránskou, která je vlastní bazilikou Svatého otce. Nade dveřmi čteme nápis: Matka a hlava všech kostelů Města a celého světa. To samé platí pro každou katedrálu. I naše katedrála sv. Štěpána je matkou kostelů naší diecéze. Jestliže slavíme posvěcení katedrály, připomínáme si jednotu celé místní církve. A tato jednotu je symbolizována právě katedrálou, ve které stojí katedra našeho diecézního biskupa.“

P. Jiří Hladík OCr., dómský farář

Slavnost Výročí posvěcení katedrály sv. Štěpána slavíme 20. září

R.D. Mgr. Radek Jurnečka je od července letošního roku novým libereckým arciděkanem. Do Liberce přišel z turnovského vikariátu, kde působil dvanáct let.

Pochází z Letovic u Brna, což je městečko velké zhruba jako Mnichovo Hradiště. Tam žil do svých šestadvaceti let, potom odešel do litoměřické diecéze. Do turnovského vikariátu přišel v roce 1998 jako pastorační asistent, v roce 2002 byl vysvěcen na kněze. Po celou dobu působil v turnovském vikariátu a postupem doby mu farnosti přibývalo a přibývalo...

Kněžskou službu vykonával v Mnichově Hradišti a okolních obcích. Na starosti měl devět farností, což představuje pás, který se táhne od Turnova až po Mladou Boleslav. Pokud by někdo chtěl projet toto území napříč, ujel by přesně čtyřicet dva kilometrů. Na starosti zde měl šestnáct objektů – z toho byly dvě fary a čtrnáct kostelů. „V každém z těchto kostelů, přestože nejsou v tom nejlepším stavu, jsem se snažil, aby se alespoň dvakrát ročně konala bohoslužba – buď o Vánocích, Velikonocích, nebo o pouti, posvěcení,“ říká.

Dařilo se to?

Kupodivu ano, protože se v těch místech našli lidé, kteří po mnoha letech našli cestu do společenství církve a vzali si kostel za svůj. Mnohé věci sami připravili, nachystali, zorganizovali. Já pak nemusel chodit po kostele s kbelíkem a čistit oltáře nebo lavice, aby si měli lidé kam sednout.

Přišlo to nějak samo od sebe. Chodili jsme například dům od domu a upozorňovali na to, že po čtyřech letech otevíráme kostel. Z úřadu práce jsem dostal zaměstnanec, ze kterých se postupně stali moji přátelé a z jejich rodin se potom vykristalizovala rodina kostelnická. A takových případů, kdy se najednou někdo probere a začne se o kostel starat, bylo více.

Z čeho máte radost?

Za opravdu významnou věc považuji to, že se za posledních šest let podařilo dát dohromady jeden ze skvostných kostelů – Sv. Jakuba v Přepěřích. V současné době

je již po generální opravě, která stála více než čtrnáct milionů korun. Oprava tohoto kostela je moje srdeční záležitost. Byl jsem tu dvanáct let a pamatuji si, jak před opravami vypadal. Byl bych velmi rád, kdyby se jeho úplná obnova podařila dotáhnout až do konce. Je totiž potřeba opravit i zdejší varhany a upravit prostranství za kostelem.

Člověk musí vynaložit velké úsilí, když shání peníze na obnovu objektů. Občas se daří spolupráce s firmami, které něco málo přispějí, je třeba ale reagovat na všechny vypisované granty. Dostát tomu, aby byly žádosti napsány správně, a finanční prostředky získat je stále náročnější. Osm let jsem to dělal sám, potom mi je pomáhala připravovat pastorační asistentka.

Převážná část peněz na opravu kostela sv. Jakuba přitekla ze státních dotací. Část peněz jsme dostali také z fondu německých katolíků Renovabis.

Kostel byl v dost dezolátním stavu. Pomínil jeho vnitřní ornamentální výmalbu, která již téměř nebyla vidět, museli jsme pochopitelně začít opravou střechy. Dnes jsou v pořádku trámy, kostel má původní břidlicovou střechu, novou elektroinstalaci – takže se ho podařilo zachránit. Nové jsou vnější omítky, dveře, okna a ochranné sítě. Opravena je i věž – veškeré kamenné prvky včetně okenic. Je obnovena výmalba interiéru kostela, opraven hlavní oltář. Boční oltáře jsme nechali postavit podle dobových fotografií, a to i kazatelnu, která byla v 80. letech z tohoto kostela ukradena. Navezli jsme opravené lavice a na konci minulého roku se díky dotacím podařilo vytvořit nové lustry. Na opravu varhan se snad podaří získat dotaci.

Až se bude v příštím roce kostel slavnostně otevírat, bylo by dobré zavěsit do něj dva nové zvony. Oslovili nás donátoři, kteří výrobu zvonů zaplatí, což představuje částku zhruba 700 tisíc korun. Jsou to lidé, kteří původně pocházejí z Přepěř, žijí v naší republice a k vesnici mají stále kladný

vztah. Obec je ochotna zaplatit opravu stolic na oba zvony a jejich elektrifikaci.

Představte nám další ze staveb...

Kostel sv. Filipa a Jakuba ve Všeni se podařilo v letech 2001 až 2003 obnovit díky nadaci pana Horáčka, rodáka z Turnova, který žil v zahraničí a opravil v Turnově řadu staveb a na Turnovsku několik kostelů. Díky tomu je kostel ve Všeni zvenku opravený úplně celý, včetně vstupního schodiště, portálu a kopií kamenných soch. Je sice zapotřebí pustit se do oprav interiéru, ale kostel je de facto zachráněn.

Když se postavíme ke kostelu ve Všeni zády a podíváme se do kraje, uvidíme před sebou vykukovat věže, z nichž jedna patří kostelu v Březině. To je starý, převážně dřevěný kostel postavený na kamenné podestě. Dodnes v něm není zavedena elektřina, takže se v něm svítí petrolejovými lampami. Je nádherný. Natáčela se v něm svatba do filmu Muzikantská Liduška. Tento kostel byl „šťastně“ sedmnáctkrát vykraden, takže se na každém okně objevuje jiná mříž, jak byly postupně nahrazovány ty poničené. Bohoslužby se tu konají vždy poslední neděli v měsíci, navštěvuje je zhruba deset lidí. Romantickou atmosféru tu měla jedna z vánočních bohoslužeb, která probíhala potmě, jen při svíčkách a petrolejkách. Přišlo asi 60 lidí, kostel byl zcela zaplněn. Na varhánky, které tu jsou, prý svého času hrál Antonín Dvořák, když projížděl zdejším krajem.

Druhá z věží patří kostelu na Loukově, což je krásný kostel, který byl alespoň částečně opraven v 80. a 90. letech. Kostel je stažený, byla opravena celá střecha, krovy, trámy, takže do něj neteče. Pod kostelem je třípatrová rolandská hrobka. Ta je opravdovým oříškem pro tamního duchovního, protože je vtesána pod kostelem do meze a začíná i s kostelem ujíždět směrem k řece. Je vypracován projekt záchrany, kdy by stavba měla být zajištěna pomocí mikropilotáže.

Vzhledem k tomu, že bude muset pomoci vojenská technika, jsou náklady vyčísleny na závratných zhruba dvaadvacet milionů korun. Jednání v loňském roce o dotacích nakonec nevyšlo. Po útocích vandalů vzala za své vitrážová okna, takže jsme požádali o dotaci na opravu oken a jejich zasítní.

Ze všech kostelů, které jsem měl ve své správě, je ale v nejhorším stavu kostel sv. Františka z Assisi v Kněžmostě. Vystaven byl v letech 1834 až 1836 a od té doby do něj nebyla vložena žádná větší investice. A je to na něm vidět. Už podle zápisu ve farní kronice z roku 1905 je kostel v havarijním stavu, hrozí zřícením stropu a měl by se zavřít. Dodnes se v kostele slouží bohoslužby, dokonce pravidelné, dvakrát za měsíc, a ve spolupráci s obcí i několik koncertů ročně. Z výtěžku těchto koncertů je hrazeno takové to flikování střechy. Půda kostela je znečištěna holubími výtrusy, které dosahují do výšky více než jednoho metru a drží kostel pohromadě. Kdyby výtrus vyschl, celý kostel by spadl. Když mi to památkáři řekli, byl to šok. Je to jeden z nejnáročnějších objektů na opravu a záchranu. Přestože se jedná o jeden z atypických kostelů celého regionu, jediný empírový kostel široko daleko a jeden ze dvou tohoto druhu v celé republice (druhý je v Praze), s žádostí o dotaci jsme dosud neuspěli. Snad se podaří v součinnosti s obcí a sborem dobrovolných hasičů zabezpečit stavbu trámovou podpěrou, i když i to bude znamenat vysoké náklady. Vzhledem k tomu, že v sousedním Solci je malinký venkovský kostelík ze 14. století, který byl jako ruina v 90. letech opraven a dnes je již více méně zachráněn, není v možnostech obce do opravy kostela sv. Františka z Assisi investovat. Ochotna je přispět v tomto roce menší částkou a přislíbila, že letos podpoří naše žádosti o dotace.

Zmínil bych ještě silně zdevastovaný objekt bývalého farního kostela u cisterciáckého kláštera

v Hradišti. Z kláštera je dnes pivovar, ale velkou oporu máme v obci. Ta v minulých letech přispěla na obnovu všech vitrážových oken v kostele včetně ochranných sítí. Dveře jsou osazeny mřížemi, takže se objekt dá otevírat a větrat. V roce 1968 byla z rozhodnutí úřadů zbořena střecha kostela, protože hrozila zřícením. Přestože původní stavba kostela pochází ze 13. století, náhradou dostala takovou malou plechovou střechu, jak já říkám odpalovací rampu pro rakety, s věžičkou, která je tak úzká, že se v ní zvon nemůže hýbat. Ve velké věži je nádherný zvon z roku 1592, který jsme před třemi lety zprovoznili a můžeme alespoň jím každý týden zvonit. Letos se nám podařilo získat dotaci 700 tisíc korun na opravu střechy. Chtěli bychom ji uvést do původního stavu. Naštěstí ti, kdo ji v roce 1968 bourali, nakreslili její podobu detailně, takže jsme měli méně práce se sháněním podkladů pro její obnovu.

Jak odpočíváte?

Se svými farníky. Ministranti mají velkou radost z toho, že ne všechny sporty člověk ovládá, takže jsem dostal k Vánocům od farníků trampolínu, rok předtím rotoped, ale krom jiného jsem byl donucen koupit si kolečkové brusle a po mnoha letech se na ně postavit. Nedělní odpoledne trávim mimo jiné vyjíždkou na kole.

Jste vedoucím katechetického centra. Je katecheze to samé, co výuka náboženství?

Posláním centra je rozvíjet katechetickou činnost v litoměřické diecézi a hledat způsoby katecheze, které by předávaly evangelium a zprostředkovávaly zkušenost víry dnešnímu člověku.

Představa, že katecheze je výuka náboženství, malé děti, paní katechetka nebo paní učitelka, je nepřesná. Katecheze má daleko širší pojem. Výuka náboženství se praktikuje ve školách, kdežto katecheze je především zážitková forma. Člověk si má odnést

buďto obraz o sobě, nebo nějaký zážitek.

Školní vzdělávací programy obsahují průřezová témata a disponibilní hodiny. To je příležitost pro církev, kterou může pro sebe získat. Pokud prošvihne tento a příští rok, prošvihla obrovskou možnost, kterou jí stát de facto dal, aniž by o tom pořádně věděl. Probíraná témata, mezi něž patří i pojmy o náboženství, by měla pomoci utvořit si světový názor. Stává se, že některé školy si na tyto přednášky zvou duchovní z daných církví. Je důležité nebránit se tomu, nabízet tuto možnost a vstupovat tímto způsobem do škol. Když už nic jiného, tak si zde vytvořit přátele.

Desátým rokem učím latinu na Střední zdravotnické škole v Trutnově. Za těch deset let se 18 studentů připravovalo buď ke křtu, nebo k biřmování. Nikdy jsem se nebál říct jim hned první hodinu kdo jsem a co jsem, protože by

se to dřív nebo později stejně dozvěděli. Šlo mi o to, aby dostali nějaký rozumný pohled na kněze a život církve vůbec. Jak mi řekli, představovali si faráře malého, tlustého, protivného, v klerice. To je obraz, který do nich někdo musel dát. Obraz, který znají z médií... Myslím si, že je na čase jim ukázat, kde je pravda o životě církve. Řekl bych, že se nám tento způsob v budoucnosti stokrát zúročí. V tom bych v dnešní době viděl možnost a cestu. I když neříkám, že je spásonosná.

Ptala se Jana Michálková

Kladu důraz na kazatelství,

říká českokamenický děkan Karel Jordán Červený

Farnost Česká Kamenice

První zmínka o děkanském kostele sv. Jakuba Většího v České Kamenici se objevuje roku 1352. Poslední přestavba byla realizována v letech 1604 - 1605 a kostel byl při ní podstatně rozšířen. Stavitelem byl Peter Patzenhauer. Po přestavbě byl kostel postupně vybavován oltáři, sochami a obrazy. Záznam z roku 1610 svědčí o stavbě varhan. V pozdějších obdobích byl kostel upravován a doplňován již jen dílčím způsobem. (www.poutni.misto.cz)

První litoměřický biskup Maxmilián Rudolf Schleinitz dekretem z 5. srpna 1662 povýšil Českou Kamenici na děkanství. Kostel sv. Jakuba Většího má pohnutou historii. Majitelé panství Vartenberkové často měnili vyznání. I když je to už 400 let, stále není na věži kostela typický katolický kříž, ale plechový kohout z doby protestantské víry majitelů panství.

Přestože má město název Česká Kamenice, německé obyvatelstvo zde bylo ve většině až do odsunu v roce 1945. S tím souvisí i další vývoj této oblasti. Všechny památky, nápisy nebo i výšivky byly v německém jazyce. Po válce se toto všechno likvidovalo (například děkovné tabulky u sochy sv. Tadeáše). Samozřejmě že chátřalo i všechno ostatní. „Až po revoluci začal můj předchůdce R.D. Stanislav Bečička kostel i kapli opravovat,“ popisuje bolest tohoto kraje místní děkan R.D. Karel Jordán Červený.

„Když jsem do farnosti nastupoval, byl jsem začátečník a pan biskup Koukl mi svěřil „široké daleké okolí“. Měl jsem i farnosti, kde nebyl funkční kostel. V současné době spravuji farnost Českou Kamenici s kostelem sv. Jakuba Většího a poutní kaplí Narození Panny Marie a Kytlicí s kostelem sv. Antonína Paduánského.

Poutní kaple Narození Panny Marie je vrcholně barokní centrální stavbou. Vznikla v letech 1736 - 1739 podle návrhu významného litoměřického stavitele Octavia Broggia (1670 - 1742). V letech 1749 - 1763 pak kolem kaple vyrostl čtvercový ambit se čtyřmi nárožními kaplemi. V samotném středu svatyně je v centrálním rokokovém oltáři z roku 1746 vystavena milostná soška Panny Marie Kamenické, která byla původně zhotovena pro oltář obnoveného bratrstva sv. Růžence při kostele sv. Jakuba v roce 1680 žitavským sochařem Christianem Ulrichem. Interiér kaple byl zásadně upraven za rozsáhlé renovace v letech 1883 - 1885. V rámci renovace vznikla například bohatá fresková výzdoba, jejímž autorem je teplecký malíř italského původu Ferdinand Brunetti.

(www.poutni.misto.cz)

„Přišel jsem do České Kamenice před jedenácti lety a začal jsem opravovat interiér kostela sv. Jakuba Většího a v dalších letech jsem pokračoval v kapli Narození Panny Marie. Jak se lidově říká, že je práce jako na kostele, tak to platí v plném rozsahu. Tak jako všude. Drobné opravy jsou potřeba neustále,“ říká R.D. Jordán.

„Místní obyvatelstvo tu nemá kořeny. Někteří lidé zde žijí až od roku 1970,

kdy se sem stěhovali na umístěnky třeba až ze Slovenska. Byl zde silně komunistický kraj a mezi těmi, kteří sem přicházeli, moc věřících nebylo. Střídá se tu hodně národností: Maďaři, Slováci, Poláci. Pak tu jsou Romové. Někteří chodí do kostela, mají křtěné děti, pohřby se u nich taky bez pana faráře neobejdou. Vycházím s nimi, občas se také někdy něco přihodí, ale není to nic tragického. Člověk je musí brát, že už jsou takoví. Jejich víra je v mnoha případech trochu podivná, přesto si myslím, že jsou to v mnoha případech upřímní lidé, kteří věří v Pána a kteří chtějí s námi žít v pokoji a míru,“ dodává.

„V mých začátcích chodilo do kostela asi dvanáct lidí. Dnes je to kolem padesáti a někteří, jak už to tak bývá, přicházejí i z jiných farností. V létě jsou tu chalupáři, turisté a lidé na dovolené a tím se počet až zdvojnásobí. To je specifikum této farnosti. A naopak, přicházejí třeba i o rodiny s dětmi, které jdou jinam, za prací,“ uvádí.

„Při mém příchodu do České Kamenice se zde náboženství už šest let neučilo. Každý rok jsem

dělal i po školách nábor na náboženství, nikdo se nepřihlásil. Musel jsem tedy začít úplně od počátku. Začínáme s dětmi, které se zde už narodily,“ říká R.D. Karel Jordán Červený. „Asi to jinak nejde právě kvůli skladbě obyvatelstva,“ dodává.

Činnost laiků

Ve farnosti vypomáhá trvalý jáhen Mgr. Jan Hedvík, který byl vysvěcen v loňském roce. Spolu se svou manželkou zorganizoval setkávání **společnosti rodičů s dětmi**. Od podzimu 2009 se ve farnosti Česká Kamenice schází společenství dětí od pěti do deseti let věku. Setkání vede jáhen Hedvík. Konají se jednou za čtrnáct dní v pátek odpoledne v rodinném prostředí domku na Huníkově. Děti se pak mohou zúčastnit mše svaté.

Cílem setkání je získání zkušeností se životem církve i „mimo kostel“, vzájemné poznávání dětí, uvedení do základů duchovního života a zprostředkování znalostí v oblasti učení církve. Program je přizpůsoben potřebám dětí vzhledem k jejich věku. Součástí setkání je vždy modlitba, katecheze, rozhovor, písničky a kreslení či jiné formy oddechové aktivity.

V následujícím školním roce by měla být část dětí připravena přistoupit ke svátosti smíření a k prvnímu svatě-

mu přijímání. Zatím je takto vedeno deset dětí. „Těšíme se, že společenství tzv. poroste, a to jak věkem, tak trochu i počtem, a bude postupně možné vytvořit aktivní společenství mládeže v naší farnosti. Zároveň toto setkávání nenápadně funguje jako katecheze pro rodiče,“ říká o své práci manželé Hedvíkovi.

Další aktivitou zdejší farnosti je dominikánské **Růžencové bratrstvo**. Bratrstvo v České Kamenici obnovili o svátku Panny Marie Růžencové 7. října 2002. Kvůli němu zde vlastně vzniklo poutní místo a pro něj byla vyřezána socha Panny Marie. Nyní má deset členů a schází se společně nejen při modlitbách, ale i při jiných příležitostech. Vždy kolem 7. října přijímá nové členy dominikánským obřadem.

„Ve spolupráci s městem jsem založil v České Kamenici **oblastní charitu**,“ říká R.D. Jordán. „Zdejší charita spravuje domov se zvláštním režimem. V domově mají klienti pracovní terapii, při níž chodí pomáhat uklízet kostel a jeho okolí.“

Cílovou skupinou Domova se zvláštním režimem v České Kamenici jsou muži a ženy ve věku nad 45 let, kteří jsou v nepříznivé životní a sociální situaci, jsou ohroženi závislostí na alkoholu, nebo po léčbě ze závislosti na alkoholu. Dále uživatelé, kteří trpí psychickými poruchami. Nejsou upoutáni na invalidní vozík, nejsou zbaveni způsobilosti k právním úkonům a nejsou závislí na drogách. (www.dchltm.cz)

Farnost Kytlice

Základní kámen kostela sv. Antonína Paduánského byl položen 7. září 1777. Protože stavbu pozdržela válka s Pruskem, byl kostel vysvěcen až 10. října 1782. Barokní jednolodní kostel s hranolovou věží postavil děčínský architekt Jan Václav Kosch. Vnitřní zařízení z roku 1782 pochází od Fr. Langhofs z Děčína, křtitelnice je z konce 18. století. Biskup Gürtler opatřil pro kostel některá umělecká díla z Itálie.

Do farnosti Kytlice R.D. Karel Jordán Červený dojíždí. O kostel sv. Antonína Paduánského a pronajatou faru se stará paní Markéta Čunátová. Pouť je zde kolem 13. června. V loňském roce se sem o pouti vrátily ostatky sv. Heliodora, které byly na litoměřickém biskupství. V kostele i na louce u fary pořádají místní různé akce, divadla nebo koncerty. Při vánočním

koncertě v roce 2008 zjistili, jak je nutná oprava místních varhan, které v letech 1783-1784 postavil mistr Johann Gottfried Augustin. Ustanovili výbor pro jejich záchranu. Do dneška vybrali asi 180 tisíc korun.

Kostel sv. Antonína Paduánského v Kytlici. Foto převzato

Osobní vyznání

„Když jsem při kněžském svěcení ležel v prachu na zemi, prosil jsem: *Pětadvacet let jsem šel, dej mi, Bože, alespoň pětadvacet let služby*. Zatím mám dvanáct. Tíhnu k dominikánství, kladu tedy důraz na kazatelství a chci, aby si lidé něco z kostela odnášeli. Přišel jsem do pohraničí proto, že jsem věděl, že mám ještě sílu nějakou práci zde zvládnout. Myslím, že se mi to v tomto směru i povedlo,“ říká R.D. Karel Jordán Červený.

Text a foto Marie Koscelníkové

Poutní kaple Narození Panny Marie.

Kostel sv. Jakuba Většího v České Kamenici.

Pater Jindřich Gajzler OP, první strážce hrobu svaté Zdislavy

P. Jindřich Gajzler OP

Letos v srpnu uplynulo deset let od náhlé smrti dominikána, který působil bezmála třicet let v Jablonném v Podještědí, velkého ctitele svaté Zdislavy a prvního strážce jejího hrobu po jejím svatořečení, P. Jindřicha Gajzlera OP.

Píši o člověku, kterého jsem znal podle svého soudu opravdu velmi dobře. Proto chci tento příspěvek pojmenovat především jakožto vzpomínku a poučení o jeho životě, nikoliv jakožto chvalořečný nekrolog.

Byl to mladý dominikánský kněz pater Jindřich, kterému jsem od pěti let ministroval u provizorního oltáře - jídelního stolu - při tajných mších svatých v klášteře v době tuhé komunistické normalizace. Tehdy jsem na ten stůl ani pořádně nedosáhl, a když jsem tam přinesl konvičky, musel jsem stát na špičkách. Však mi pak pater Jindřich celý život tuto moji malost s humorem rád připomínal. Později jsem v tomto „tajném klášteře“ v Jablonném prožíval spolu s P. Jindřichem a P. Františkem Šverclem a dominikánskými sestrami Malvínou, Eliškou a později Alenou (dej jim všem Bůh věčnou slávu) dlouhá léta svého dětství i mládí. Při

pohledu zpět na ta sedmdesátá a osmdesátá léta minulého století v Jablonném v Podještědí vidím mnoho velkých příběhů, které především formovaly mé křesťanství a nakonec i mé netradiční rozhodnutí pro kněžství. Byl jsem to pak bohužel opět já, který ho naposledy držel v náručí, když na mé faře ve Smržovce dne 16. srpna 2000 ráno náhle mrtvicí oslepl a oněměl a jediné, co ještě naposledy mohl, bylo, že mne s láskou objal, dříve než padl do kómatu, ze kterého se pak už nikdy neprobral. Lidé, kteří se s ním pak přišli loučit na ARO v nemocnici v Jablonci nad Nisou, už jen viděli jeho drobnou postavu v bezvědomí, po mrtvici, infarktu a selhání ledvin zároveň - Bůh si ho chtěl povolát a využil k tomu všechny dostupné smrtelné nemoci najednou. P. Jindřich odešel tak náhle a tak dramaticky, jak dramaticky byl celý jeho kněžský život. Osobně jsem vděčný Bohu za to, že mi dal onu milost mít v P. Gajzlerovi jak životního spirituála, tak zpovědníka, a v závěru jeho života i penitenta, který mne na svém vlastním příkladu naučil, jak se má kněz Bohu zpovídat.

Pater Jindřich Gajzler pocházel z východních Čech, z Nového Města nad Metují, kde se v roce 1944 narodil. Z tohoto kraje si do drsného severočeského pohraničí přinesl laskavé a vnímavé srdce - jak říkával „měkcosrdcatost“. Co mu naopak místní severočeské poměry přidaly, byla jeho pověstná drsnost a hrubost ve vyjadřování. Kdo ho znal zblízka, tak věděl, že je to jakási jeho drsná slupka. Touto slupkou se obrnil jak před nepřáteli, tak před těmi „pitomci, kteří si myslí, že když sepnou ruce, zkroutí se jako paragraf v kostelní lavici a obrátí bulvy k nebi, tak už jsou svatý...“, jak říkával.

P. Jindřich nebyl nikomu lhostejný - buď byl milován, nebo pohrdán. Jediné, co snad nevzbuzoval ani u svých největších nepřátel, byla nenávisť. Dokázal si totiž vážit i svých protivníků, a ačkoliv vůči nim mnohdy vystupoval navenek nekompromis-

ně, drsně a kriticky, každému z nich ve svém srdci již předem odpouštěl. Ať už to byli věčně přítomní estébáci, podvodníci, nebo po sametové revoluci různí - jeho slovy - „vychcánkové“, kteří se ochomýтали okolo církve. Vím však zcela jistě, že je měl, nebo chtěl mít, všechny rád. Jediné co neměl rád a co skutečně nenáviděl na sobě i na jiných, byla přetvářka. Pro přetvařující se měl jen ta nejsprostější slova, což mnozí nemohou na něm dodnes přijmout. Ale jak říkával, možná trochu s výmluvou, „je to tady drsný kraj, a tak já také“.

Jestliže svatý Dominik dal za heslo svého kazatelského řádu slovo Veritas - pravda, pak v P. Jindřichovi měl opravdového dominikána. Pravdivost za každou cenu, i za cenu ztráty vlastní prestiže v očích druhých. Samozřejmě se mnohokrát zmýlil i v lidech, ačkoliv měl na ně jinak „dobrý čuch“, jak říkával. Ale slabost a nedokonalost k nefalšované svatosti patří, a na P. Jindřichovi se tyto dva póly snoubily dokonale.

Pokud dnes někdo obdivuje jakž-takž opravený klášter v Jablonném, měl by si uvědomit, že to byl právě tento dnes již deset let mrtvý kněz, který jeho proměně z ruiny do dnešní podoby věnoval mnoho svých sil

Bazilika minor sv. Vavřince a sv. Zdislavy, Jablonné v Podještědí.

a nadšení, a to ještě v době, kdy byl hluboký socialismus a všichni kolem se báli cokoliv podnikat. V době normalizace, kdy oba kněží Jindřich i František přišli o státní souhlas k vykonávání kněžské služby, pracovali oba ve zdejší továrně Nisa - zbrojovka Brno jakožto dělníci. Jejich oficiální pastorační působení bylo prakticky velmi krátké v letech 1968 - 71 a potom až po revoluci. V době nástupu normalizace se však nenechali fyzicky vystěhovat z budovy kláštera. Jindřich je posílal tak dlouho „do pr...“, až je tam komunisté nechali živořit jakožto „nájemníky“. Zde pak bydleli v nuzných podmínkách až do roku 1989. Jako dítě vzpomínám na to nekonečné nošení vody v kýblech do kuchyně (voda totiž nebyla do kuchyně ani zavedena) a po obědě zase sérii kýblů, které se nosily do kanálu v rohu klášterní chodby. V této drsné realitě se však odehrával pravidelný a věrný klášterní život celé komunity v čele s P. Jindřichem Gajzlerem. Nežřidka jsem byl svědkem, jak přišli kněží domů po odpolední směně z fabriky a pak se ještě dlouho do noci v malé provizorní kapličky modlivali se sestrami chórově breviář a sloužili mši svatou. Za tím účelem došles žijící dominikánská sestra Česlava Talafantová vyřezala reliéfní sochu svatého Václava, která vystupovala z masivního prkna. Když se pohnulo s jedním z dřevěných kamenů, na kterých socha stála, odsunula se po prkne doleva a v síle prkna se objevil malý svatostánek na jednu velkou hostii. Takto měla Jindřichova komunita praktickou tajnou kapli se svatostánkem, která během dne, kdy mohla přijít domovní prohlídka, vypadala jako normální místnost. Večer pak stačilo jen otočit stůl, vyndat z truhly náčiní ke mši a byla na pár hodiny v klášteře kaple i s chórem modlících se dominikánů na jedné a dominikánek na druhé straně.

Příběhů z těchto let, kdy jsem tam často jezdil třeba jen přes noc, abych se ráno vlakem vrátil do Liberce na střední školu, by bylo dost a dost. Pro mě však zde není místo. Co však považuji za důležité napsat je, že v P. Jindřichu Gajzlerovi a potažmo i P. Františku Švercovi, jeho nerozlučnému staršímu kolegovi,

jak říkal Jindřich „mému Dědkovi“, měla tato diecéze dodnes nedocenené kněžské a pastorační vzory.

Pater Jindřich například nesnášel plýtvání silami ubývajícími kněží i laiků křesťanů a hrani si na plošnou pastorační v diecézi, která, jak často říkával, „už žádnou diecézi fakticky není“. Jeho pastoračním modelem bylo vybudovat z Jablonného skromné, ale funkční duchovní centrum, do kterého lidé rádi přijedou ke svátostem a pro duchovní posilu. Všechny ostatní farnosti, které byly a jsou farnostmi již jen podle jména, požadoval nekompromisně opustit, aby se neplýtvalo kněžskými silami a finančními prostředky na opravy kulturních památek, o které se má starat především stát. Toto říkal již od sedmdesátých let, a protože znal ještě tehdy odcházející generaci starých kněží, kteří marně pastorovali v těchto bezútešných vesnicích, používal výrok jednoho z nich: „Církev udělala největší chybu, že si včas nevytrásla prach ze svých opánek a nezačala hlásat evangelium těm, kteří opravdu hledají Boha.“ Proto byl P. Jindřich tak trnem v oku všem, kteří chtěli zachraňovat josefínský model plošné pastorační a rekatolizovat „ve velkém“. Na druhé straně měl však P. Jindřich velkou úctu k rozhodnutí církevních hierarchů, i když s nimi mnohdy nesouhlasil, a proto byl považován za „problematického bratra“. Vzpomínám na existenciální scénu v záměstí v Jablonném, kdy mu jeden blíže nejmenovaný kněz ukazoval biskupův jmenovací dekret, se kterým nesouhlasil. Jindřich se tehdy na něj přísně podíval a velmi důrazně řekl: „I když tě Pépa nesnáší, poslechněš ho, poslušnost si sliboval Bohu.“ Podobně jako ve vnitrocírkevní problematice měl P. Jindřich jasno i v otázce pastorační tzv. Romů, kterých je v severních Čechách bohatě. Častokrát jim říkával: „Jsi černej cikán, tak se za to nestyd, já jsem bílej jako stěna a taky si z toho nic nedělám. Důležitý je, abys žil jako slušnej člověk a nedělal cikánům další ostudu.“

Přemýšlel jsem často, proč si Bůh volá některé křesťany, kteří toho ještě mohli tolik říci svým příkladem, tak brzy z tohoto světa. U P. Jindřicha, kterého si povolal Pán k sobě

v pouhých 56 letech, mi to došlo: Byl k Jindřichovi nesmírně milosrdný. P. Jindřich věřil v to, že jakkoliv porevoluční doba nepřinesla žádné rychlé zlepšení na církevním poli (kromě svatořečení svaté Zdislavy, z čehož měl neskrývanou radost), že se po výměně komunistických generací v církvi pastorační model zlepšil. Jak jsem znal jeho prudkou a netrpělivou povahu, byl by jistě dnes pomalostí tohoto procesu zase o něco více frustrován. Tím však, že si ho Bůh vzal k sobě, je totiž jistě užitečnější. „Tam“ se za nás může přimlouvati a je nemálo lidí, které, podle jejich svědectví, provází svojí přimluvou i po smrti. Já jsem například jeden z nich.

R.D. Michal Podzimek,
studentský kaplan - Liberec

Prosba ke čtenářům tohoto článku: Pokud někdo ví, kde je dnes onen tajný svatostánek se sv. Václavem, o kterém jsem psal výše, ať se mi, prosím, ozve - adresu má redakce. Pokud totiž svatostánek neslouží, rád bych si ho dlouhodobě zapůjčil a zprovoznil. Několik let po smrti P. Jindřicha a Františka byl ještě odložený v knihovně kláštera, pak se však po něm slehla zem. Budu tedy vděčný, pokud se dozvím něco o jeho dalším osudu.

Sv. Zdislava

Letos 25. srpna 2010 uplynulo deset let od smrti nezapomenutelného kněze a jedinečného duchovního otce, P. Jindřicha V. Gajzlera OP (*15. 1. 1944 - †25. 8. 2000).

Narodil se 15. ledna 1944 v Novém Městě nad Metují ve východních Čechách. Pocházel z katolické rodiny a měl ještě další tři sourozence: dva bratry a jednu sestru. Kořeny jeho rodiny sahaly na jedné straně (otec) až na jižní Moravu (Strážnice) a na straně druhé pevně kotvily (matka) ve východních Čechách (Nové Město nad Metují). Díky tomu otec Jindřich – vlastním jménem Václav – v sobě spojoval hlubokou východočeskou nábožnost a pochopení pro lidovou zbožnost jižní Moravy. Z obou stran se mu také dostalo muzikální hřivny, rozvíjené otcem varhaníkem na

P. Jindřich Gajzler OP

Pouze momentální zdravotní stav jej mohl k tomu „zneschopnit“. Miloval

Vzpomínka

na P. Jindřicha Gajzlera OP

kůru novoměstského kostela, a proto otec Jindřich byl mj. též vynikajícím hudebníkem a hrával i při mších sv. v kostele v Jablonném v Podještědí.

Bylo horké, parné léto roku 1980, kdy se mi dostalo daru shůry poznat tohoto vynikajícího kněze, který se mně posléze stal nenahraditelným duchovním otcem! Ani na jediný moment svého života jsem tuto situaci nikdy nezapomněla a dodnes ji vidím před sebou, jako by se byla udála před pár vteřinami. Čím nebo proč byl – nebo doposud stále je – tento dominikánský kněz tak nezapomenutelný?

Otec Jindřich žil jako pravý syn sv. Otce Dominika (*1170 Caleruega - †1221 Bologna), tzn., že v sobě slučoval hloubku skutečného vědění a praktického vzdělání a jednání. Nebyl totiž pouze dobrým „teoretikem“, nýbrž i stejně dobrým „praktikem“, a to jak ve smyslu manuální zručnosti, tak jiných praktických dovedností. A toto spojení si nesl i do duchovního života, takže co ústy vyznával, podle toho i v praxi žil a jednal. A stejně tak i radil. Jako řeholní kněz – dominikán byl „mužem řádu“ a řád zachovával, jak jen mohl.

sv. Otce Dominika, svého patrona, bl. Jindřicha Susona, sv. Kateřinu Sienskou a sv. Paní Zdislavu, u níž nepřetržitě pracoval, žil a trpěl od roku 1969. Z českých světců mu byl nejbližší jeho křesťan, sv. Kniže Václav. Uměl o něm nádherně vyprávět a měl i kus jeho charakteru.

Maturoval na gymnáziu v Novém Městě a posléze vystudoval teologickou fakultu v Litoměřicích a v červnu 1968 byl vysvěcen na kněze. Potají vstoupil do dominikánského řádu, kam jej přijal otec Metoděj Habáň OP (*1899 Huštěnovice - †1984 Brno) a ovlivnil zrání jeho osobnosti naprosto nezaměnitelným způsobem: stal se mu duchovním otcem. Než se však mohl stát knězem, vyučil se seřizovačem jemné mechaniky, neboť do semináře nebyl napoprvé přijat. Otec Metoděj poznal jeho schopnosti a dary, dané Bohem, chtěl, aby odjel studovat do Říma na dominikánskou universitu sv. Tomáše Akvinského - Angelicum - zřejmě pastorální teologii. Tyto plány však zmařila zločinná totalitní komunistická diktatura, která se po roce 1968 opět zmocnila ve státě vlády.

Otec Jindřich měl fenomenální paměť: co se jednou naučil a pochopil, to nikdy už nezapomněl! Měl také zvláštní dar vysvětlování: uměl dokonale dobře a jednoduše vysvětlit sebetěžší věci, takže dotyčný si to zapamatoval již „napořád“. Totéž platilo i v duchovním životě. Otec Jindřich byl vynikající pedagog a psycholog a vždy se přesně „trefil“ do toho, co jeho duchovní dítě právě potřebovalo. Ještě jedna věc tu existovala od samého počátku, jež osobitým způsobem formovala tuto jedinečnou a velkou kněžskou osobnost: a to bylo utrpení.

Otec Jindřich nikdy nepoznal, co to znamená být zcela zdravý, patřit mezi zdravé jedince. Naopak, poněvadž se narodil na konci války, kdy nebylo mnoho jídla, trpěl jako dítě podvýživou a následkem ní dostal v útlém věku křivici, takže problémy s páteří a díky tomu i další zdravotní problémy a rodové nemoci způsobovaly nesmírnost jeho utrpení – bylo už jen úděsné to vidět, tušit a vědět, že není pomoci, natožpak být tím, kdo to snáší! Otec Jindřich si však nikdy nestěžoval!

Bylo však cosi, co nejen mátl široké okolí, které jej „znalo“, ale dokonce zabraňovalo, aby lidé k němu našli cestu jako k jedinečnému duchovnímu otci, a sice: jeho drsný slovník.

Otec Jindřich se navenek vyjadřoval dosti drsně až hrubě. A tato vlastnost odrazovala mnohé. Navíc velmi tvrdě kontrastovala s jeho skutečnou vnitřní jemností a citlivostí. Jak to tedy bylo doopravdy? - Otec Jindřich neměl tento slovník od začátku. Když jsem jej poznala jako mladého kněze, byl to člověk i ve vyjadřování plný laskavosti, moudrosti, humoru a pochopení pro mladého dospívajícího člověka a s velkým darem rozlišování, s kým jak jednat... a též co říci. Co se vlastně stalo? Je těžké to zachytit a plně vystihnout jednou větou. Předně je třeba říci toto: životní okolnosti, v nichž se odvíjel život otce Jindřicha Gajzlera OP, byly plné tvrdého komunistického pronásledování, výslechů, posléze i věznění (1978 - 1979) a útěků před StB, jichž jsem byla nejednou přímým svědkem. I toto hrálo, bohužel, roli v chování lidí vůči jeho osobě: málokdo si troufl jít k němu blíž, poněvadž se bál dostat do „hledáčku“ StB. Krom

toho okolí často dobrotivost tohoto kněze zneužívalo a on se tak stával předmětem okrádání, nečestného chování, a proto býval hodně sám. Vstupovat do jeho samoty a jen „zpovzdálí“ se pokusit pomoci mu ji nést nebylo vůbec snadné! Po pádu komunistické diktatury v listopadu 1989 začal otec Jindřich věřit, že se vše postupně zlepší a že se poměry nakonec zcela upraví. On osobně působil jako farář a děkan v Jablonném v Podještědí u své milované Paní Zdislavy, jejímž Strážcem zůstal až do své smrti v srpnu 2000. Nutno konstatovat, že byl farářem velmi oblíbeným, právě pro svou jedinečnou schopnost empatie a pochopení nejrůznějších lidských osudů a pro praktičnost svých duchovních rad, které nacházely uplatnění v běžném všednodenním životě.

Otec Jindřich vytvořil spolu s P. Františkem Švercem OP, sestrami Malvínou Černou OP, Eliškou Dosoudilovou OP, Alenou Chromčákovou OP, Česlavou Talafantovou OP dominikánskou komunitu, kterou se pro její heroickou věrnost Bohu, řádovému ideálu a speciální ochraně sv. Paní Zdislavy nikdy od r. 1969 nepodařilo komunistům zničit, ač se o to snažili všemi zločinnými prostředky sebevíc! Z jablonského kláštera se v letech 1969 - 1989 stalo skutečné duchovní centrum, kam lidé přijížděli za duchovní obnovou a mnohokrát jsem na vlastní oči viděla velké Boží zázraky v jednotlivých životech. Lidé nacházeli cestu k Bohu a své životní příběhy dávali do pořádku. Nejednou toto dění doprovázelo i fyzické uzdravení na přímluvu Paní Zdislavy. Vzniklo zde ovzduší naprosto prosyčené Bohem, kdy bylo možno vidět Boží

Tvář, Boha „hmatat“, vnímat, být v Jeho přítomnosti. Neznamenal to, že by atmosféra byla „sladce svatá“. Nic takového! Vyskytovaly se chyby, hříchy, nedostatky, atd. Ale hrdinná všednodenní svatost členů této neformální komunity přitahovala stálou Boží ochranu. A kdo chtěl, mohl se tu zapojit a žít za jednoho předpokladu: chtít žít pravdivě, věrně a milovat Boha nade všechno, toužit po spáse duší a přijmout „školu“ sv. Paní Zdislavy, která nebyla lehká a skýtala mnoho možností k utrpení. Řeholníci však uměli žít a radovali se z každého dne, který jim Bůh dopřál. Byli veselí, měli smysl pro humor, rozuměli lidským trápením všedního dne a prosili Boha o pomoc. Vše spojovali – zejména otec František a otec Jindřich – s hloubkou intelektuálního vědění. U nich teorie a praxe byly „spojité nádoby“. Byli to praví „Boží přátelé“, pravé „Boží děti“. A dobrý Bůh se k nim velmi rád přiznával. Byl to čas Jeho zvláštní ochrany, která dopadala zajímavě na všechny okolo. Dnes, kdy se programově vytvářejí taková centra s různou spiritualitou, zůstává příklad této komunity jako nedostupný vzor a bude nutné jej ještě podrobněji zachytit a zpracovat. A na chodu tohoto opravdového duchovního centra měl „lvi“ podíl právě otec Jindřich! Jeho osobnost mu vtiskovala zcela jedinečný ráz. Neexistovalo by nic ze současného Jablonského nebýt předchozí existence tohoto duchovního ohniska, které skončilo smrtí jednotlivých členů, počínaje srpnem roku 2000.

Zajisté, otec Jindřich byl „nestandardní“ celou svou osobností, zrovna tak, jak nestandardní byla doba, v níž žil. Drsný slovník mu zůstal jednak jako obrana jeho niterného, čistého soukromí a jednak jako „svědeckví“ poměrů tehdejších časů. A tak se stalo, že tento nechtěný svědek mu přirozeně selektoval ty, kdo zamýšleli s ním navázat kontakt. V podstatě to bylo tak, že kdo se této „překážky“ nelek, tj.,

nepohoršil se, šel blíž a nezastavil se ani u „zarážejících“ momentů, plynoucích z jeho nemoci, byl odměněn láskyplnou náručí charismatického duchovního otce, jehož bytost ukazovala tvář Boha, kterou nebylo možné – a dosud není možné – hned tak spatřit: Tvář Ukřižovaného

P. Jindřich Gajzler s Mons. Josefem Kouklem, litoměřickým biskupem.

Krista a Tvář Boha Otce. Boží Otcovství byl onen dar, který dokonale ztělesňoval OTEC Jindřich!

Otec Jindřich vlastnil hlubokou, nefalšovanou pokoru, kterou nešlo ihned uzříti a která prozařovala navenek, zejména na konci života. Tato ctnost se projevovala hlavně v jeho apoštolátu, kdy hledal duše „do úpadu“, aby je přivedl k Bohu, neohlížeje se na žádné těžkosti, nemožnosti, atd. Otec Jindřich miloval Boha nade všechno a toužil po sjednocení s Ním a šel stále blíž a blíž.

Zemřel dne 25. srpna 2000 ve 12 hodin v nemocnici v Jablonci nad Nisou. Přesl bránu pozemské existence a ocitl se tam, kde si vždy přál být: v náručí Božím u Milosrdného Otce.

sestra Edita M. Mendelová OP, Hejnice, redakčně neupraveno

Merboltičtí chtějí obnovit dominantu obce

„Avšak chrám jsem v něm nespatriil: Jeho chrámem je Pán Bůh všemohoucí a Beránek.“ (Zj 21,22)

Dominantou Merboltic kdysi býval farní kostel sv. Kateřiny Alexandrijské. Postaven a vysvěcen byl v roce 1709. Tristého výročí od svého vzniku, které připadlo na loňský rok, se ale nedočkal. Před 35 lety jej po odstřelu buldozery srovnaly se zemí, i s přilehlým hřbitovem.

Pár desítek metrů od původního místa, v sousedství středověké unikátní zvonice, chtějí obyvatelé obce postavit kostelík nový. Zatím se uvažuje o kostele roubeném. S aktivitou postavit v severních Čechách nový kostel přišel Mgr. Marcel Hrubý, administrátor farnosti Srbská Kamenice.

Ruku na srdce. Kdo z vás byl v poslední době na bohoslužbě? Kdo dochází do kostela pravidelně? Možná už má někdo z vás nachystanou odpověď: „Ale nezlobte se, my tady „na to“ nejsme.“ To by ale byla laciná odpověď. Lepší by bylo říci: „Já nebo my žádnou zkušenost s církví nemáme, nikdo nás v tomto nepoučil. K čemu by to pro nás bylo dobré?“

Jestliže člověk je osobou také duchovní, tedy nemá jen tělo, ale i nesmrtelnou duši, pak má potřeby přirozené i duchovní. Chrám je tedy místem, kam přicházíme, abychom svoji duši nejen očistovali, ale kam se chodíme také poučit slovy Písma, kam se chodíme ztišit, protože klid potřebujeme nejen pro sebe. Je třeba jej také vnášet do rodin, na pracoviště, na jednání (v klidu se přece rodí naše nejlepší myšlenky). V době, která se vyznačuje dravostí, která je považována za uspěchanou a nemorální, kdy lidé nemají ani čas se

zastavit, kdy se vše počítá jen penězi a kde se vytrácí to nejcennější, co bychom měli všichni mít v srdci, a sice víra, naděje a láska, je stavba nového kostela v Merbolticích akcí náročnou, třeba ještě tolik nedocenenou, ale akcí, díky které obec dostane nejen novou dominantu...

Stavět kostel v severních Čechách je v současné době asi trochu neobvyklá, možná i troufalá záležitost. Důvodem je v první řadě počet účastníků bohoslužeb v tomto krásném, leč duchovně vlašném kraji. Úmyslně nepoužiji slovo „věřící“, protože víra v srdci dřímá určitě v mnoha lidech, ale okolnosti doby jim ji neumožnily hlouběji prožívat. Když projíždím Merbolticemi, vidím upravenou obec a musím místním pográtulovat, co zde v posledních letech dokázali. A to by bez „víry“ možné nebylo.

Myšlenka postavit v Merbolticích chrám jsou obyvatelé této obce nakloněni a náš návrh padl na úrodnou půdu. Přál bych si, aby Merboltičtí chápali mé úsilí jako duchovní dar obci, jako stavbu domu Božího, ve kterém budou čerpat duchovní sílu ke každodennímu životu, kam budou přicházet jako k prameni vody živé.

Stavba kostela není vůbec jednoduchou záležitostí ani technickou, ani finanční, a tak se možná leckdo v tuto chvíli zamyslí nad otázkou, kdo bude stavbu financovat. Zda-li stavebníkem bude farnost nebo obec. „Rozhodně bych nechtěl obec

zatahnout do tohoto projektu, aby z jeho realizace měla jen problémy. Proto s obecním zastupitelstvem vymýšlíme, jak přiloží každá strana ruku k dílu, aby se nakonec zdařilo. Zatím je v plánu postavit kostel roubený, včetně zázemí; s místem pro setkávání, pokojíkem na ubytování i sociálním zázemím. Na jeho podobě se pracuje a místní s ní budou seznámeni.

Prvním počinem plánované výstavby nového kostela v Merbolticích bylo požehnání základního kamene Svátým otcem Benediktem XVI. při jeho loňské návštěvě v České republice. Kámen měl pohnutý osud. Když komunisté nechali starý kostel zbořit, byly kameny vyvezeny za vesnici. Starostka obce nechala jeden z nich vyjmout a opracovat kameníkem Janem Pokorným z Děčina. Na desce jsou mj. umístěny erby papeže, litoměřického biskupa a obce Merboltice.

Zasvěcení chrámu

Patronkou Merboltic byla vždy svatá Kateřina Alexandrijská, jejíž atribut používá obec ve svém erb. Podle staré kroniky bývalí obyvatelé uctivali svoji patronku, nicméně poutní slavnost mívali vždy 3. neděli po Velikonocích. „Spolu se zástupci farnosti jsme navrhli rozšířit zasvěcení nového chrámu o další dvě světice, mučednice pro Krista, svatou Markétu (Marínu) a svatou Apolonii, které byly současnicemi svaté Kateřiny a často bývají i spolu zobrazovány. Díky novým dvěma patronkám by Merboltice mohly přesunout hlavní pout' na červencový termín, kdy si připomínáme svatou Markétu s tím, že by svatá Kateřina byla druhou, menší poutí nadále chválena,“ zmiňuje Marcel Hrubý.

Přímluvu svaté Markéty, patronky zemědělců, by jistě ocenili místní soukromí hospodáři. Svatá Apolonie, která se v Kristově církvi oslavuje již počátkem února, je, jak víme, patronkou zubních lékařů. V souvislosti s jejím patrocínem by zase do

Merboltic mohli putovat tito odborní lékaři a díky plánovanému zázemí v těsné blízkosti nového kostela, by se zde kolem jejího svátku každoročně konala duchovní cvičení. Úcta ke svaté Apolonii je velmi rozšířena mezi zubaři na západ od našich hranic a její obrázek nebo soška nechybí skoro v žádné zubní ordinaci.

V naší diecézi není svaté Apolonii zasvěcen žádný kostel ani kaple, proto rozšíření úcty mezi zdejšími lidmi bude sice neobvyklé, zato jedinečné. V plzeňské diecézi bylo nedaleko Přimdy (rodiště vašeho předchůdce, biskupa Grosse) poutní místo sv. Apolonie s léčivým pramenem, které se po válce změnilo v ruinu, ale dnes se ho jedno občanské sdružení snaží vzkřísit a dostat úctu k této světici do povědomí současné veřejnosti.

Další myšlenkou je vnést kostelu funkci místa smíření mezi národy Čechů a Němců, které žily po mnoho generací v přátelském sousedství. V loňském roce se zde uskutečnilo první historické setkání německých rodáků z Merboltic od vystěhování z obce po roce 1945.

„Otázka, pro koho budeme nový Boží dům budovat, když návštěvnost bohoslužeb je v naší diecézi tak nízká, a zda vůbec má cenu se do takového projektu pouštět, je sice na místě, jenže Duch svatý přece vane kudy chce, a pokud jsou místní obyvatelé této myšlenky nakloněni, proč by zrovna Merboltice nemohly být

povzbuzením pro celý kraj? Lidé, žijící v naší diecézi, si často uvědomují své duchovní potřeby a v našem konkrétním případě se zde rozvíjí až k činu postavit chrám, Boží příbytek mezi lidmi,“ říká Marcel Hrubý.

Římskokatolická farnost svaté Kateřiny Merboltice

Farní kostel v Merbolticích (německy Mertendorf) existoval již ve středověku. V roce 1352 je farnost jmenována v registru papežských desátků, tehdy patřila do děkanství Lípa (dnešní Česká Lípa). V letech 1530 až 1624 byla farnost lutherská. Po opětovném přistoupení ke katolictví patřily Merboltice více než jeden a půl století k farnosti Valkeřice. Teprve v roce 1787 byla v Merbolticích založena lokálie a v roce 1855 se staly samostatnou farností patřící do vikariátu Úštěk. K Merbolticím byla přiřazena i obec Velká Javorská (Gross - Jobber) s kaplí Nejsvětější Trojice z roku 1731, a tak je tomu dodnes.

Po 2. světové válce byla obec Merboltice, která čítala 820 obyvatel německé národnosti ve 199 domech, vysídlena do Německa (30% do bývalé Spolkové republiky Německo - NSR a 70% do bývalé Německé demokratické republiky - NDR).

Po německých obyvatelích, kteří se z 98,3% hlásili k římskokatolickému náboženství, přicházejí noví osídlenci prakticky z celého Československa. Po roce 1945 již Merboltice nebyly obsazeny duchovním, a proto sem dojížděli kněží ze sousedních farností, zvláště z Verneřic, Kravař a Benešova n. Ploučnic: P. Ignác Stodůlka, P. Václav Hataš, adm. v Kravařích (r. 1953), P. Karel Petržílek (r. 1954), P. Jiří Kabát (r. 1956) P. Vojtěch Noll (r. 1958), P. František Appl (r. 1959), P. Jan Hodiňák (r. 1963), P. Miroslav Frank (r. 1973), P. Jan Bláha (do roku 1989).

Farní kostel sv. Kateřiny Alexandrijské byl postaven v letech 1708 - 1709 v barokním slohu. Byla to jednolodní, obdélná stavba, s předsíní po jižní straně, s obdélným, odsazeným presbytářem

a čtvercovou sakristií v ose. Zařízení kostela pocházelo většinou z 18. století, renovováno v roce 1896. Stav kostela v Merbolticích nebyl příliš uspokojivý již po roce 1945. V 50. letech 20. století se o něm mluví

jako o bezprostředně ohroženém, jak dokládá dopis administrátora farnosti P. Jiřího Kabáta CSsR z 20. 9. 1956, ve kterém apeluje o laskavou finanční pomoc na opravy kostela nejdůstojnější konzistoř v Litoměřicích. Ve špatném stavu se nacházely i ostatní chrámy na Verneřicku, které duchovní Kabát spravoval.

Těžko se vejit do jeho situace, když chtěl pastoraovat zdejší kraj; do Božích domů mu zatékalo a politická situace 50. let razila tvrdou ateizací. Obnovit kostel se zdálo nad lidské síly. Obyvatelstvo bylo vládou nalaďeno proticírkevně a noví obyvatelé, než se stačili v novém domově zabydlet, byli vmanipulováni do

družstev a také do KSČ. Výhodou komunistů byla skutečnost, že lidé k novým domovům ještě neměli utvořený pevný vztah a mnohdy se v kraji ocitli i lidé, kteří přišli do pohraničí kořistit. Obnova merboltického kostela se tak stále více ocitla na okraji zájmu, zvláště i proto, že bylo třeba obnovit mnoho dalších chrámů v diecézi, které se jevíly jako pastoračně důležitější.

P. Jiří Kabát a po něm i P. Vojtěch Noll se snažili kostel za každou cenu zachránit. To se nepodařilo a objekt byl z bezpečnostních důvodů uzavřen. V 60. letech se proměnil ve zříceninu, když se propadla část krovů i se stropem. Zániku kostela velmi přispěla normalizace po roce 1968, která dokonala dílo zkázy nejen s merboltickým kostelem, ale i s dalším odcizením zdejších obyvatel církvi a Bohu.

Marcel Hrubý, ŘKF Srbská Kamenice
Jana Michálková

NEHEMIÁŠ,

stavitel jeruzalémských hradeb

Kniha Nehemiáš, která vypráví o stejnojmenné osobnosti, patří nedílně ke knize Ezdráš, o níž jsme hovořili v minulém čísle.

Kněz Ezdráš působí v Jeruzalémě ve stejné době jako Nehemiáš. Je to doba vlády perského velkokrále Artaxerxa (465-423 př. Kr.), jehož obrovská říše ovládá též území Judska. Nehemiáš je jedním z vysídlených Židů za babylonských válek, který udělal na dvoře perského krále v sídelním městě Súsy strmu kariéru. Stal se královým vrchním číšníkem. Tato funkce umožňovala nejen důvěrný přístup k panovníkovi, ale byla zároveň jedním z nejvyšších úřadů na královském dvoře.

stále v těsné blízkosti krále, přičemž měl též pečovat o jeho zdraví, pohodlí, dobrou náladu a zábavu. V tomto smyslu byl vlastně jedním z nejbližších králových společníků.

Nehemiášův biblický příběh se začíná rozvíjet po rozhovoru s jeho bratrem, který jej informuje o bídné situaci Židů, kteří se před 80 lety vrátili ze zajetí do své vlasti. Malým skupinám navrátilivších se vyhnanců se ještě stále nepodařilo vybudovat Jeruzalém, zvláště jeho pobožené opevnění je neustálou hrozbou, že se Jeruzalémští stanou snadnou kořistí okolních dosti nevraživých národů. Zvláště Samařané, Amonité a Arabové sužují nesměle se tvořící národ palestinských Židů, přičemž dělají vše pro to, aby se navrátilcům nepodařilo vybudovat pevnější sociální, kulturní a náboženskou identitu.

Nehemiáš se rozhoduje, že požádá krále, aby se mohl též vrátit do Jeruzaléma pomoci svým židovským bratřím v jejich těžké situaci. Po králově svolení se ihned vydává na cestu a po příchodu do Jeruzaléma začíná s bezprostředními přípravami na rekonstrukci hradeb. Rozdělí jeruzalémské hradby na malé úseky, které přidělí rozvětveným rodinám nebo jakýmsi starověkým cechům a dohlíží na důkladné a přitom rychlé opravy jak zdi opevnění, tak městských bran.

Přes neustálý odpor okolních národů, které se snaží lstí, intrikami a vyhrožováním zvrátit rekonstrukční práce, jsou hradby kolem města za rekordních 52 dní zase funkční a jejich brány osazeny pevnými vraty. Následuje radostná oslava posvěcení nových hradeb s navazující oslavou svátků stánků se slavnostním předčítáním Mojžíšova zákona. Nehemiáš ještě nařizuje hustší zalidnění Jeruzaléma rodinami žijícími v jeho okolí, dohlíží na pečlivější dodržování svčeni soboty a prosazuje důsledné odvádění desátků pro údržbu chrámu a jeho li-

turgii. Tolik v krátkosti děj knihy, nyní se ale zaměříme na některé zajímavé a inspirativní momenty vyprávění.

Nehemiáš – „Hospodin utěšuje“

Samotné Nehemiášovo jméno zvěstuje duchovní náplň výpovědi knihy. Hebrejské „Nehemiáš“ znamená „Bůh utěšuje“, a opravdu nositel tohoto jména dělá jeho náplni čest.

Předně je potřeba zmínit, že v židovské pobiblické literatuře je Nehemiáš ztotožňován se Zorobábelem, přičemž Nehemiáš je vlastně jeho pozdější přezdívka, která jeho postavu a dílo pro Boží lid charakterizuje. „Zorobábel“ znamená „narozený v Babylónu“ a podle tohoto pojetí se Nehemiáš narodil a vyrůstal v Babylónii – a co je důležitější – pocházel z davidovského královského rodu. Tím by se též vysvětlila velká autorita Nehemiáše mezi svým lidem a jeho do určité míry mesiášské poslání (zajištění bezpečí pro Jeruzalém), o němž ostatně hovoří prorok Ageus: „*Toho dne – výrok Hospodina zástupů – tě, ... můj služebníku Zorobabeli, vezmu ... a učiním z tebe jakoby pečetní prsten. Vždyť tebe jsem si vyvolil.*“

Tato teorie se dá samozřejmě těžko potvrdit, ale má v sobě důležitou duchovní náplň. Nehemiáš, ačkoli se nemůže stát v podrobené zemi králem, stává se v ní útěchou pro těžce zkoušený lid, pro nějž je mesiášským pastýřem, který zajišťuje svému stádcu bezpečí, chrání je i s nasazením vlastního života a zůstává mu i v nepříznivých dobách obětavě věrný. V této souvislosti nás též mohou napadnout slova proroka Izaiáše, která jsou adresována zdecimovaným skupinkám Božího lidu, jenž se vrací ze zajetí do Svaté země: „*Těšte, těšte můj lid,*“ říká váš Bůh, „*promluvejte k srdci Jeruzaléma a volejte k němu, že jeho služba je dovršena, že jeho provinění je odčiněno, ...*“

Nehemiáš svou autoritou a dílem zajišťuje lidu nejen ochranu před nepřítelem, ale též se za lid úpěnlivě modlí, dbá na pečlivé dodržování soboty a sám v tom jde ostatním příkladem, organizuje sváteční bohoslužby a oslavy, které lid znovu připoutávají k jejich Bohu. V tom ve všem je velkým zvěstovatelem Boží útěchy pro svůj lid.

Nehemiáš – abrahámovská postava víry

Dalším biblickým pohledem na Nehemiáše je jeho „abrahámovské“ poslání. Podobně jako praotec víry, i Nehemiáš opouští své rodiště, kde mu v žádném případě nebylo zle. Jako královský vrchní číšník byl bezesporu velice zámožný a vlivný. Opouští však všechno bohatství, vliv a moc na perském dvoře, aby se vydal za Božím povoláním sloužit politicky bezvýznamnému a chudému lidu v polovypuštěné zemi.

Podobá se Abrahámovi též v jeho duchovním otcovství. Abrahám měl sice na sklonku života syna, ale neméně důležité je jeho poslání stát se otcem a požehnáním pro mnohé národy pro svou oddanou víru v Boha všech národů. Nehemiáš nemá patně žádné děti, ale svou věrnou, pevnou a zároveň dobrotivou autoritou se stává duchovním otcem tisíců lidí svého národa.

V neposlední řadě Nehemiáš podobně jako Abrahám překonává silou své víry a obětavosti téměř nezdolné překážky, které jemu a jeho lidu staví do cesty lidská závist, zneužívání moci a nepřejícnost. Samařané, v čele se svým místodržitelem Sanballatem, Nehemiáše i lid zastrašují, vyhrožují otevřeným konfliktem, snaží se zlomit jejich iniciativu opevnit město. Nehemiáš se však nejen nedá zlomit či odradit, ale dokonce přes tyto překážky vynakládá ještě více energie a nadšení pro dokončení díla. Dělníci na hradbách jsou rozděleni na dvě skupiny – první opravuje přes den hradby se zbraní u svého boku, druhá, ozbrojená, hlídá rozestavěné zdi i město samé v noci. I přes velké problémy a překážky je veliké dílo dokončeno za 52 dní, což potvrzuje Nehemiášova nezdolného ducha a jeho vědomí poslání od Boha.

Výstavba hradeb – předobraz „Nového Jeruzaléma“

Zajímavá souvislost se nám též otevírá ve slavných biblických vizích proroka Ezechiela ve Starém, a apoštola Jana v Novém zákoně. Tyto vize kromě jiného popisují „Nový Jeruzalém“ jako symbol pro Boží přebývání mezi svým lidem, tedy obraz pro Boží království.

Ezechiel hovoří o branách „Nového Jeruzaléma“, které se budou jmenovat podle jmen izraelských kmenů a jež budou zajišťovat bezpečí lidu žijícího ve městě, které bude zváno „Hospodin je zde“.

Brány Jeruzaléma za Nehemiášovy rekonstrukce byly jistě též tímto symbolickým chápáním nahlíženy. Zajišťují svobodné „vcházení a vycházení“ Božího lidu žijícího v bezpečí města, které je trůnem a obydlím Hospodina.

Poslední kniha Bible – Zjevení sv. Jana – se rozepisuje o hradbách Nového Jeruzaléma obšírněji: „... ukázal mi (anděl) svaté město Jeruzalém, který sestupoval z nebe od Boha, ... Září jako převzácný drahokam, jako křišťálově průzračný jaspis. Má velmi vysoké hradby s dvanácti branami ... Hradby města spočívají na dvanácti základech, z nichž každý nese jméno jednoho ze dvanácti Beránkových apoštolů. ... Ty hradby jsou zbudovány z jaspisu a město je z ryzího zlata, jakoby z velmi čirého křišťálu. Základy jeho hradeb jsou vyzdobeny drahokamy všeho druhu. ... A těch dvanáct bran je dvanáct perel, každá brána je vytvořena z jedné perly; a náměstí toho města je z ryzího zlata průzračného jako křišťál. ... jeho chrámem je Pán Bůh Všemohoucí, a také

Beránek. ... Jeho brány zůstanou ve dne otevřené – neboť noc nebude – a budou mu přinášeny poklady a skvělost národů. Nic poskvrněného tam nepronikne, ani ti, kdo páchají ohavností a zlo, ale jenom ti, kdo jsou zapsáni v Beránkově knize života.“

Symbolika hradeb, která je modernímu člověku již trochu vzdálená, je zde velice výmluvně zdůrazněna. To, co pro člověka znamená bezpečí, mír, svobodný pohyb, to starověký člověk viděl v symbolu pevných, nedobytných hradeb s jejich výstavnými branami, které střežily, aby se do města nedostal žádný nepřítel.

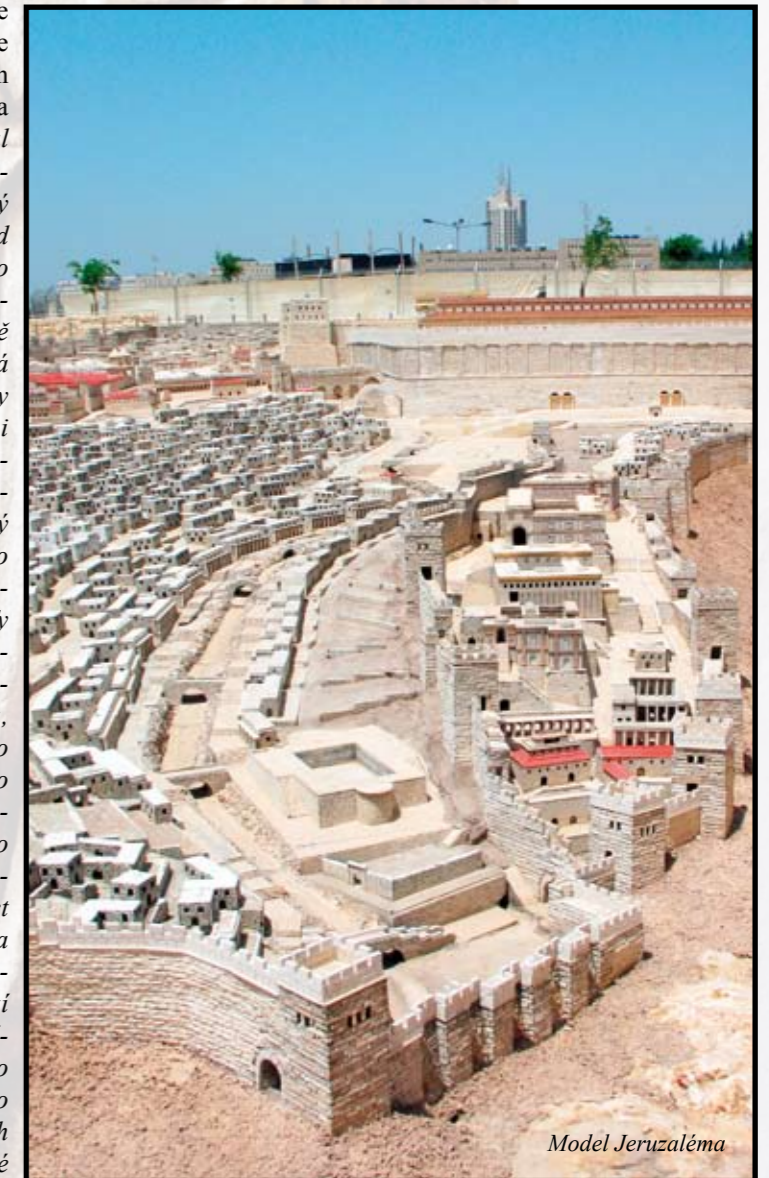
A tak je Nehemiášovo dílo významným předobrazem těchto velkolepých vizí Nebeského Jeruzaléma, který je zase pro křesťana symbolem Božího království, o němž tak krásně vypráví Ježíš.

R.D. Jiří Voleský

Sionská brána

Vrchní číšník měl na starosti nalévání prvního poháru vína králi při všech oficiálních hostinách či jednáních, byl obyčejně též nejbližším vladařovým rádcem a důvěrníkem, pohyboval se

Model Jeruzaléma

Věřím v Ducha svatého

V tomto čísle budeme společně rozjímat o třetí božské osobě. Duch svatý, který mluvil ústy proroků, posvětil lůno Panny Marie, uvádí nás do celé pravdy, působí ve svátostech a osvěcuje svoji církev, sám sebe nezjevuje, ale uschopňuje naše nitro přijmout Ježíše Krista jako Pána a Spasitele. Takové sebezastínění, kdy v Duchu svatém poznáváme Ježíše Krista jako Božího Syna, a celé dílo spásy, jenž je vlastní jen Bohu, vysvětluje, proč svět nemůže přijmout Ducha, poněvadž ho nevidí ani nezná, kdežto ti, kdo věří v Krista, ho znají, protože s nimi zůstává. *Ten, kterého Otec „poslal do našich srdcí, Duch jeho Syna“ (Gal 4,6), je skutečně Bůh. Je jedné podstaty s Otcem a Synem, je od nich neoddělitelný jak ve vnitřním životě Trojice, tak ve svém daru lásky světu. Když se však*

v rozhovorech mezi námi. Díky tomu můžeme být někdy vystaveni nebezpečí, že budeme vnímat slovo Boží jako předmět studia, intelektuálního bádání. Určitě je dobré slovo Boží studovat a k tomu máme mnoho komentářů a výkladových poznámek, přesto by mělo slovo Boží hlavně být pokrmem naší duše. Tím, že co přijmeme svým rozumem, přejde i do našeho srdce, duše, do našeho jednání. Zde nám přichází na pomoc Duch svatý, který nás prostřednictvím rozumu uvádí do celé pravdy a pomáhá nám přijmout slovo Boží svým srdcem a svojí duší. Když otvíráme slovo Boží, otvíráme i své srdce a prosíme, ať nám Bůh dá vnímavost pro jeho slovo.

Zpřítomňuje jim Kristovo tajemství, zvláště v Eucharistii, a uvádí je do společenství s Bohem, aby přinášeli

Poslání Krista a Ducha svatého se naplňuje v církvi jako v Kristově Těle a chrámu Ducha svatého. Toto společné poslání přidružuje nyní Kristovy následovníky k jeho společenství s Otcem v Duchu svatém: Duch připravuje lidi, předchází je svou milostí, aby je přitahoval ke Kristu. Zjevuje jim vzkríšeného Pána, připomíná jim jeho slovo, otevírá jim ducha k chápání jeho smrti a vzkríšení. Zpřítomňuje jim Kristovo tajemství, především v eucharistii, aby je smířil a uvedl do společenství s Bohem, aby přinášeli hojné ovoce.
(KKC čl. 737)

víra církve klaní svaté Trojici, dárkyni života, soupodstatné a nedílné, vyznává též různost osob. Když Otec posílá své Slovo, posílá vždycky svůj Dech: je to společné poslání, ve kterém se Syn a Duch svatý odlišují, ale jsou neoddělitelní. Objevuje se sice Kristus, viditelný obraz neviditelného Boha, ale je to Duch svatý, který ho zjevuje. (KKC čl. 689).

Vidíme, jak podstatná, i když těžko uchopitelná a poznatelná, je skutečnost a působení třetí božské osoby. Jen v Duchu svatém jsme schopni přijmout a vyznat božství Ježíše Krista i celé dílo spásy. Už jsme vnímali působení Ducha svatého při stvoření a vykoupění, kdy přichází božsky oplodnit panenské lůno Panny Marie, zaměříme se nyní na jeho působení v církvi, v srdci každého z nás.

Duch svatý připravuje lidi, předchází je svojí milostí, aby poznávali Krista, lásku Boha Otce a celé dílo stvoření a vykoupění, aby se tím cítili Bohem milováni a přitahováni ke Kristu a ke společenství s Bohem. Pokaždé, když přicházejí dospělí lidé kvůli tomu, že by se chtěli nechat pokřtít, či po létech chtějí přistoupit ke svátostem, si uvědomují a připomínám sobě i jim, že tohle je veliké dílo Boží, kdy je Duch svatý svojí milostí předchází a přitahuje ke Kristu. Každá změna našeho smýšlení, touha přijít k Bohu, přijmout odpuštění a milost je dílem Ducha svatého, který nás neustále předchází svojí milostí. My vždy znovu a znovu svými kroky odpovídáme na tuto jeho milost a lásku.

Zjevuje jim vzkríšeného Pána, připomíná jim jeho slovo a uvádí nás do celé pravdy. Často se setkáváme s Božím slovem, v liturgii církve, při osobní četbě, v modlitbě,

hojné ovoce. Duch svatý, Duch posvěcení, který působí ve svátostech a dává jim hlubokou účinnost. Díky tomu jsou svátosti nejen viditelným znamením neviditelné Boží milosti, ale účinným znamením. Svátosti jsou plodem velikonočního tajemství, Kristovým dílem, protože on v nich působí skrze Ducha svatého. Působením Ducha svatého nejsou svátosti jen jakýmsi krásným liturgickým obřadem, ale prostorem pro hluboké vnitřní setkání s živým Bohem působícím ve svátostech. Zde zakoušíme nejintenzivněji své společenství s Bohem a nacházíme posilu pro to, abychom přinášeli hojné ovoce.

„Duch nám přichází na pomoc v naší slabosti. Vždyť ani nevíme, oč se máme modlit. A tu sám duch se za nás přimlouvá vzdechy, které nelze vyjádřit“ (Řím 8,26). Duch svatý, tvůrce Božích děl, je učitelem modlitby. (KKC čl. 741) Nechme se vést tímto učitelem modlitby, abychom objevili krásu, radost, hloubku a požehnání tohoto vnitřního rozhovoru s Bohem, kterým modlitba je. Největším nepřítelem naší modlitby jsme my sami, když si myslíme, že se umíme modlit, že to všechno známe, že ovládáme různé praktiky modlitby. To vše nám má pomoci k tomu, abychom se prostřednictvím toho setkávali hluboce a niterně s živým Bohem. To nás nenaučí žádná praktika modlitby, ale dá nám to jako dar Duch svatý, učitel modlitby.

Ze srdce vám všem přeji, abychom objevili a zakoušeli přítomnost Ducha svatého jak v životě osobní modlitby a četbě Pisma svatého, tak v liturgii církve.

R.D. Vít Audy

Stoleté výročí kaple v Zelenecké Lhotě

Obec Zelenecká Lhota leží na hranicích Jičínska a Boleslavska a patří do farnosti Libáň a tím i do litoměřické diecéze. Má sice jen na 170 obyvatel, ale na své církevní památky je hrdá a pečlivě o ně pečuje.

Nejstarší zachovanou památkou obce je kamenná kalvárie (Boží muka) z r. 1733. Díky péči občanů a obce přečkala nejen staletí, ale i dobu nájezdů vandalů v počátku 21. století, kdy - zvláště na Jičínsku - byly tyto drobné kamenné památky hromadně zloději rozkrádány. Toto krásné sochařské dílo bylo restaurováno a v září r. 2009 znovu slavnostně vysvěceno.

Další, dnes můžeme jistě říci také historickou památkou, je kaple Nejsvětější Trojice, která byla postavena nákladem občanů Zelenecké Lhoty v r. 1910 a v letošním roce slaví 100 let výročí svého postavení. A že se kaple dochovala do dnešních dnů v dobrém stavu, je opět jen díky zdejšímu občanům, kteří ji zejména v druhé polovině 20. století průběžně opravovali a vlastními sbírkami na práce finančně přispívali. Poslední velká oprava proběhla za přispění obce v r. 2006, kdy v červnu toho roku byla kaple opět libáňským děkanem P. Števicou vysvěcena.

Právě ke stoletému výročí postavení kaple (stavba byla realizována v r. 1910 za pouhých pět měsíců) uspořádala obec dne 10. července 2010 k tomuto výročí místní oslavu.

Tento den byla v kapli Nejsvětější Trojice sloužena mše svatá. Hlavním celebrantem byl litoměřický diecézní biskup Mons. Jan Baxant. Otce biskupa přivítala v kostele starostka obce Eva Havlová a duchovní správce farnosti Libáň P. Augustin Števíca. Ani tropické vedro neodradilo návštěvníky, kterých přišlo na bohoslužbu více než sedmdesát. Ve své promluvě pan biskup poděkoval místním obyvatelům, že o tento Boží stánek tak dobře pečují, že přečkal staletou dobu svého trvání na rozdíl od některých kostelů diecéze. Řekl, že o to více si zdejších občanů váží, že tuto stavbu udržovali sto let převážně z vlastních prostředků.

K slavnostnímu rázu tohoto odpoledne přispělo i vítání nových občánků. Po 21 letech je opět obnovila paní starostka obce a mezi občany Zelenecké Lhoty tak byli přivítáni čtyři novorozenci.

Nutno podotknout, že paní starostka obce celou tu oslavu ke stoletému jubileu zdejší kaple Nejsvětější Trojice dokonale zorganizovala, protože kde se kdy v nějaké obci na Jičínsku podařilo, aby vítání občánků byl osobně účasten i biskup své diecéze?

Pro všechny přítomné byla návštěva otce biskupa Mons. Jana Baxanta v tak malé obci Jičínska velkou vzácností a jeho milá a laskavá slova, kterými všechny oslovil, byla jistě povzbuzením k zachování odkazu předků i pro budoucí časy.

Vladimír Turek, Zelenecká Lhota

Do domu Hospodinova ...

Hlavní dominantou města nebo obce bývá v našich zeměpisných šířkách kostel, kaple či katedrála. Vysoká věž s hodinami, mohutné zdivo, majestátný portál a další architektonické prvky jsou typické pro většinu katolických chrámů v naší zemi. Vybudovali je generace našich předků, na stavbě se podílely nejrůznější místní řemeslné cechy často za podpory místní šlechty.

Po dlouhou dobu kromě bohoslužebné funkce plnily kostely i společenskou úlohu, neboť to bylo místo, kde se místní obec scházela, aby každého doprovázela při důležitých událostech lidského života. Hlavní církevní svátky a slavnosti měly pokračování v přílehlých ulicích a na náměstí v podobě trhů, které měly klíčový význam pro fungování tehdejší „ekonomiky“. Nezanedbatelný společenský aspekt měla i poutní místa, kde bylo možné setkat se s rodinnými příslušníky či přáteli žijícími mimo nejbližší okolí, když si uvědomíme, že tehdejší náročný každodenní život se svou pravidelností a omezeností dopravních a komunikačních prostředků nedovoloval častější kontakt na větší vzdálenost.

Křesťanským chrámům nelze upřít rovněž jejich kulturní hodnotu. Sakrální umění přináší napříč staletími to nejlepší z dobové hudby, literární, malířské či sochařské tvorby. Kostel tak může zcela naplnit obě definice kultury podle literárního vědce a teoretika Raymonda Williamse, jenž kulturu odvozuje od „kultu“ - uctívání, nebo od „kultivace“ - rozvíjení lidských schopností a znalostí.

A jak je tomu dnes? Je paradoxem současnosti, že na velké části našich chrámů visí měděná tabulka umístě-

ná Památkovým ústavem s názvem „kulturní památka“, zatímco jinde v opozici ke kostelu stojí na druhém konci návsí nebo náměstí funkcionalistická stavba s prozaickým názvem „kulturák“. Situace je taková, že našinec coby účastník zájezdu do kostelů či katedrál zavítá téměř pokaždé, ale ve vlastním městě o křesťanský svatostánek ani pohledem nezavádí. Naopak v běžné řeči se pro velkou námahu zažilo úsloví „to je práce jak na kostele“, a křesťané pak nejsou „křesťané“, ale jednoduše „ti, co chodí do kostela“.

Po dvaceti letech náboženské svobody se všichni ptáme, jak znovu vzbudit v lidech zájem „o kostel“? Jak vzbudit zájem o věci duchovní a přiblížit ostatním Boha? A také, kde najít alibi pro smutný pohled do statistik návštěvnosti bohoslužeb? Změny v moderní společnosti a světě vůbec se dějí tak rychle, že umět v danou chvíli správně zareagovat na aktuální situaci vyžaduje notnou dávku moudrosti a citu, někdy i pohotovosti a odvahy. A snad i toto jsou vlastnosti, které potřebujeme, abychom neodradili ty, kteří ke dvěma farního kostela přijdou sami od sebe.

Právě při vstupu do nejmenované české katedrály, kdy mě „přivítaly“ otlučené vstupní dveře a za nimi rohožka, kterou snad léta nikdo nečistil, jsem si uvědomil skutečnost, jak zdánlivé „detaily“ mohou mít na vnímání člověka velký vliv. První dojem je rozhodující a člověk hledající je člověk kritický. Mezinárodní firmy to již pochopily velmi dobře. Automobilka Opel dokonce zveřejnila, že i zvuk obyčejného „zabouchnutí“ dveří může být zásadním faktorem pro výběr jejich vozu a rozhodla se zříditi vlastní testovací akustickou laboratoř...

Miliony korun církev vynakládá na opravy a údržbu kostelů. S přihlédnutím na počet a stav našich chrámů je to zajisté účtyhodné dílo spojené s nemalými obětmi. Navzdory vši monumentálnosti a důstojnosti však nezapomínejme na „maličkosti“, které dokáží vytvořit z liturgického prostoru místo, kde se návštěvníci budou cítit dobře, a kam (nejen) věřící budou přicházet s radostí.

Václav Ettler,
Papežská salesiánská univerzita v Římě

Krátké zprávy z diecéze

Manželská setkání 2010

Ve dnech 17. až 24. července 2010 proběhl již pojeďenácté letní kurz Manželských setkání v Litomyšli, které pořádá Centrum pro rodinu se sídlem v Teplicích. Je to týdenní cyklus přednášek, rozhovorů a práce ve skupinkách s tématy, které se týkají manželského života (sexualita, komunikace, zdravé sebevědomí, krize a priority v manželství, odpuštění apod.). Na závěr setkání skládají manželé „maturitu“.

Každý ročník má své motto. Letos jsme se inspirovali druhým listem sv. Pavla Timoteovi: „Také rolník musí nejprve těžce pracovat, než sklídní úrodu...“ S manželstvím je to obdobné. Oba manželé těžce pracují, než sklídní sladké a šťavnaté plody vztahu. O zahrádku, stejně jako o manželství musíme řádně pečovat. Měli bychom často vytrhávat plevel (dobrá komunikace mezi partnery), častěji přihnojovat (prokazovat si pozornosti), aby měla rostlinka živiny pro svůj růst...

Aby se nám zušlechťování vztahu dařilo z více stran, byli přítomni i tři kněží - R.D. Jaroslav Brož, R.D. Jiří Pilz a o děti a mládež se staral R.D. Petr Stejskal. Vždy jsou mezi námi i rodinní terapeuti. Účastníky kurzu navštívil i P. Janko Ihnát SDB a P. Tomáš Holub. Rodiny s dětmi byly ubytovány v domově VOŠ a SPgŠ v Litomyšli. Letošního kurzu se zúčastnilo 62 rodin z celé republiky. Našich 30 pečovatelů se staralo o 70 dětí.

Iva Růžičková,
Centrum pro rodinu, upraveno

Teplické varhanní léto je benefiční akcí

Římskokatolické děkanství v Teplicích letos pořádalo již druhým rokem mezinárodní festival Teplické varhanní léto. Chce tak založit kulturní tradici, která by skýtala možnost získat rychleji finanční prostředky na opravu varhan v kostele sv. Alžběty v lázeňské části Teplice – Šanov. Letošní ročník probíhal ve dnech 18. 7. až 29. 8. 2010. Hlavním koordinátorem festivalu a autorem myšlenky získat prostřednictvím koncertů peníze na generální opravu varhan je zdejší varhaník Nikola Bajčev.

Stavbu varhan provedla firma Breinbauer und Sohn. Varhanářská dílna Breinbauerů působila v hornorakouském Ottensheimu ve dvou generacích,

a to od konce 40. let 19. století až do konce první světové války. Už na přelomu století byla hodnocena odborníky jako nejlepší svého druhu ve střední Evropě. Co se týče kvality zpracování a zvuku, je tak hodnocena dodnes. Zpočátku vedl dílnu Josef Breinbauer, který udržoval konzervativní tendence klasického varhanářství a snažil se najít kompromis při prosazování nových „romantických“ hlasů do dispozice nástroje. Úspěšnost takového snažení dokládá i zvuková malebnost teplického nástroje. Tyto relativně velké dvoumanuálové varhany se dochovaly téměř v původním stavu.

Rakouští odborníci se shodují, že varhany Josefa Breinbauera v teplickém kostele sv. Alžběty a ve Chvalšínách u Českého Krumlova jsou jedinými samostatnými dochovanými nástroji Josefa Breinbauera vůbec. Proto je jejich umělecká hodnota velmi vysoká. (www.varhannileto.cz)

Marie Koscelníková

Hospic sv. Štěpána získal peněžní dar

Zástupci Nadačního fondu Umění doprovázející navštívili ve čtvrtek 15. července 2010 Hospic sv. Štěpána v Litoměřicích a jeho řediteli předali šek ve výši 25 tisíc korun na nákup léčiv pro jeho těžce nemocné pacienty. Celkově již nadační fond podpořil tento hospic částkou dosahující téměř 460 tisíc korun.

Jedním z hlavních projektů Nadačního fondu Umění doprovázející je projekt Právo umírat bezbolestně. „Tímto projektem se snažíme pomáhat lůžkovým hospicům v oblasti, v níž nelze uplatnit žádná úsporná opatření, a to je léčba bolesti. Tu hospice musí zvládnout, a to i přesto, že je to stojí značné finanční prostředky,“ říká Hana Haráková, zakladatelka a předsedkyně správní rady nadačního fondu. „Naše pomoc jim umožňuje používat maximálně šetrné lékové formy, např. opiáty v náplastech, které velmi účinně léčí bolest a jsou ekvivalentem až několika desítek injekcí. Komfort takto léčeného pacienta je samozřejmě nesrovnatelně vyšší, neboť odpadá potřeba pravidelných vpichů v krátkých intervalech,“ dodává zakladatelka fondu.

Kvalitní paliativní péče, která je v hospicích uplatňována, je schopna zaručit těžce nemocnému pacientovi, že ne-

bude trpět bolestí a až do jeho přirozeného konce bude zachována jeho důstojnost. „To lze ale většinou zajistit jen s léky, např. opiáty v náplastech, jejichž cena značně převyšuje úhradu od zdravotních pojišťoven. Jsme proto rádi za jakoukoli pomoc, která nám tuto situaci pomáhá řešit,“ vysvětluje ředitel hospice Pavel Česal. „Z daru Nadačního fondu Umění doprovázející zakoupíme analgetika a opiáty, které pomohou od bolesti našim těžce nemocným pacientům,“ upřesnil. (www.umenidoprovazet.cz)

Marie Koscelníková

Oprava modlanských věží

Začátkem letošního září započaly práce na opravě věží kostela sv. Apolináře v Modlanech. „Díky návštěvníkům „Modlanských Vánoc 2009“, kteří přispěli dobrovolným vstupným, jsme mohli nakoupit speciální finské barvy na plechové střechy od firmy Finnproduct s.r.o., která nám poskytla nákupní slevu. Díky vstřícnosti krupských hasičů, kterým děkujeme za zapůjčení výsuvného žebříku pro uchycení horolezeckých lan, mohla firma Saroma Trading a její horolezci zahájit opravy věží kostela,“ napsali Petr Hubený, Pavel Rajčan a Karel Secký za občanské sdružení Přátelé Modlanska. Po důkladném odstranění starých nátěrů a aplikaci speciálního roztoku byly věže opatřeny červenou barvou. „Děkujeme našim partnerům za pomoc při zkrášlování modlanské dominanty,“ dodali členové občanského sdružení.

Petr Hubený, Modlany, upraveno

R.D. Radek Vašinek studuje v Římě

R.D. Mgr. Radek Vašinek letos odchází studovat kanonické právo na Papežskou lateránskou univerzitu do Říma. Dosud působil jako kaplan v Mladé Boleslavi a zároveň jako referent diecézního centra pro mládež. V mladoboleslavské farnosti působil čtyři roky, zhruba 4,5 roku pracoval v rámci diecézního centra s mládeží. „V Mladé Boleslavi jsem nabíral svoje první zkušenosti v kněžské službě. Pracoval jsem pod zkušeným vedením pana arciděkana Jozefa Szeligy, takže moje loučení není jednoduché. Prožil jsem zde čtyři velmi pěkné roky v přátelské a rodinné atmosféře. Za to bych chtěl poděkovat,“ říká R.D. Vašinek. S farníky se sice 4. července při nedělních bohoslužbách oficiálně

rozloučil, přesto s nimi hodlá být i nadále v kontaktu. „Během studentských prázdnin bych rád v mladoboleslavské farnosti pomáhal a s farníky se setkával,“ dodal.

Jana Michálková

Nedělní čtení z Bible ve Cvikově

Po dobu letních prázdnin byl kostel sv. Alžběty ve Cvikově otevřen každou neděli večer od 19.30 do 20 hodin pro veřejnost. Návštěvníci si mohli buď prohlédnout kostel, nebo se jen tak posadit a naslouchat četbě z Bible. Mohli si tak vyslechnout biblické příběhy Starého a Nového zákona. „Četba a poslech Bible jsou nedílnou součástí křesťanského života a její znalost je užitečnou pomůckou na cestě životem pro každého člověka,“ uvedl cvikovský farář Rudolf Repka.

Marie Koscelníková

Posvěcení nových praporů

Při Svatovavřínecké pouti, která se konala v Podlesicích na Chomutovsku 15. srpna 2010, posvětil kadaňský děkan Josef Čermák dva nové prapory obce Vitčice a Podlesice. Slavnosti se účastnili P. David Horáček CSsR, starosta Veliké Vsi, Vitčic a Podlesí Martin Pilař, věřící a návštěvníci poutě z Podlesic, Podbořan, Krásného Dvora, Veliké Vsi, Kadaně, Radonic a okolí. Děkan poukázal na mučednický život svatého Vavřínce, kterému je zasvěcen zdejší kostel. Mši svatou zpěvem doprovázel podbořanský pěvecký sbor. Oba prapory charakterizují historii zdejšího kraje. Zelená barva charakterizuje zaměření obce na zemědělství, červenobílá pruhy jsou ryze českou symbolikou i předchozí symbolikou Lobkoviců i další zdejší šlechtě, zkráceně kládívka charakterizují důlní činnost v obcích, lipová ratolest připomíná 13 lip v Podlesicích a chmelová ratolest prosperitu tohoto zemědělského oboru.

Pavel Wolf, farnost Kadaň, upraveno

Rozhovory o víře

Biskupství litoměřické spolu s Kázateckým střediskem České dominikánské provincie pořádalo poslední červencový týden letošního roku katolickou misií v Litoměřicích. Zájemci, kteří tato misie oslovila a kteří se chtějí dozvědět o víře něco více, se mohou obrátit přímo na nového litoměřického děkana Jozefa Szeligu. „Budeme se snažit vyjít těmto lidem vstříc a pomoci jim. Mohli bychom pořádat hovory o víře, odpovídat na konkrétní dotazy zájemců nebo vytvořit skupinku katechumenů, která se bude připravovat na křest. Několik z nich nás již oslovilo,“ říká R.D. Sze-

liga. Zájemci se na něj mohou obrátit buď osobně, po skončení některé z bohoslužeb, nebo písemně na adrese jw.szelig@gmail.com.

Provizorní farní kancelář městské farnosti u Všech svatých se v současné době připravuje v přízemí kanovníckého domu u katedrály sv. Štěpána na Dómském náměstí, č.p. 3. Otevřena by měla být v průběhu měsíce září. Fungovat zde bude do doby, než bude opravena budova děkanství v Mostecké ulici.

Litoměřický biskup Mons. Jan Baxant jmenoval R.D. ICLic. Jozefa Szeligu novým děkanem Římskokatolické farnosti – děkanství u Všech svatých v Litoměřicích od 1. srpna 2010. Zároveň ho také jmenoval okrskovým vikářem litoměřickým a ústeckým.

R.D. Jozef Szelig, původem Polák, přišel do Litoměřic z farnosti Mladá Boleslav, kde úspěšně působil jako arciděkan pět let. Předtím vykonával mimo jiné duchovní službu v Ústí nad Labem a na Lovosicku, Libochovicu a Třebenicu. V současné době je prezidentem Diecézní charity Litoměřice.

Jana Michálková

Vzpomínka na Ladislava Kubíčka

V sobotu 11. září 2010 uplynulo šest let od tragické smrti R.D. MUDr. Ladislava Kubíčka, katolického kněze zavražděného na třebenické faře (11. 9. 2004). Zadávní mše svatá za otce Ladislava se konala v den výročí jeho úmrtí v kostele Narození Panny Marie v Třebenicích, kde ji sloužil zdejší farář Tomasz Dziedzic. Po skončení mše se průvod odebral k pamětní desce na místní faru, kde se konala krátká pobožnost. Úmrtí otce Ladislava připomněla také 7. pouť za obrácení národa, která se již tradičně konala v místě jeho rodiště - v Kunštátě na Moravě.

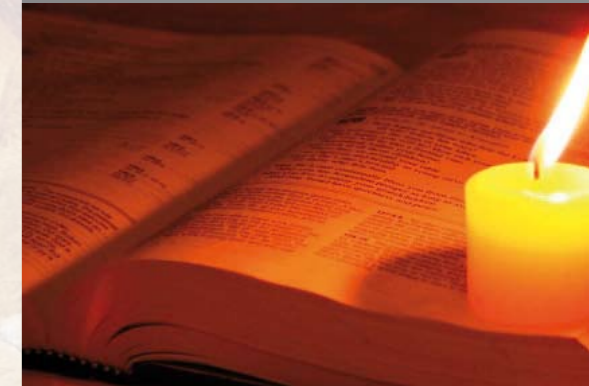
Internetová televize TV-MIS.cz nabízí ke zhlédnutí on-line unikátní videonahrávku s vyprávěním otce Ladislava o jeho životě. K dispozici tak je unikátní záznam s nahrávkou vyprávění R.D. Ladislava Kubíčka o jeho vlastním životě (www.tv-mis.cz). Video s otcem Ladislavem natočil neznámý autor 5. listopadu 2001 a nazval je „Než bude pozdě“.

Ve středu 8. září, v den svátku Narození Panny Marie, se v třebenickém kostele konala vikariátní konference kněží litoměřického a ústeckého vikariátu. Poutní mši svatou zde sloužil litoměřický biskup Jan Baxant.

Jana Michálková

Manželská setkání. Foto Iva Růžičková.

Nedělní čtení z Bible.

Varhany z kostela sv. Alžběty v Teplicích - Šanov.

R.D. Radek Vašinek.

Svěcení praporů Podlesice, foto Pavel Wolf.

Františkánské misie Liberec 2010

Motto: „Ježíš je náš Pokoj“ (Ef 2,14)

Milí bratři a sestry,

rádi bychom vás informovali o chystané katolické misii, která se bude v týdnu od 5. do 11. října 2010 konat v Liberci. Misii povedou bratři františkáni spolu s některými členy františkánské rodiny, s přáteli a také se zástupci libereckých farností. Prioritou této misie jsou lidé, kteří nemají katolickou víru, a tudíž se neúčastní bohoslužeb a ani nic neví o místních farních aktivitách. Program této misie je však sestaven tak, aby oslovil i vás.

Z programu misijního týdne:

- každodenní mše svatá (úterní celebruje litoměřický biskup Jan Baxant. Kostel sv. Antonína Paduánského, Liberec-Ruprechtice, 8.30 hodin.)
- osobní i společná modlitba (celodenní adorace, přímluvná modlitba, večerní program se zpívanými chválami, možnost rozhovorů s kněžimi či řeholníky)
- kavárna U Františka vedená řeholníky (na faře arciděkanského kostela po celý týden)
- Stan setkávání v centru města
- 9. 10. interaktivní divadelní představení Zraněný pastýř, příběh o člověku, který hledá podstatu svého bytí a jež sebe sám nachází až při setkání s Boží láskou, podle knihy D. Ange, česká premiéra (divadelní sdružení při farnosti Brno-Židenice), za příznivého počasí v 19 hodin na Šaldově náměstí před OD Plaza, jinak v kostele sv. Kříže.
- večerní katecheze na zajímavá témata:
  10. Jak mluvit s Bohem - zač a proč Boha chválit (školské sestry sv. Františka a František Horák OCarm.)
  10. Stvořil je jako muže a ženu aneb o kráse muže a ženy z Božího pohledu (Komunita Blahoslavenství)
  10. Večer smíření aneb společná modlitba představitelů místních církví za pokoj v mezilidských vztazích
  10. Křesťanství v manželské praxi aneb trojúhelník manžel-manželka-Bůh (Komunita Emanuel)

sobotní dětské odpoledne

besedy se studenty středních škol, návštěvy nemocných a seniorů

Hlavní část programu se bude odehrávat každý večer v centru města (od 19 hodin v kostele sv. Kříže na Malém náměstí). Dopoledne můžete misionáře potkat na některé ze středních škol, odpoledne pak v domovech pro seniory a k večeru v ulicích města mezi „mládeží ulice“. Každý den vás i s vašimi hledajícími přáteli rádi uvítáme u „stánku setkávání“ u vodotrysků před OD Plaza (Šaldovo náměstí) anebo v kavárně na arciděkanské faře (Kostelní ul.).

Podrobnější informace a aktuální fotografie a audio/videozáznamy naleznete na www.frantiskanskemisie.cz

Ať už jste z Liberecka anebo ze vzdálenějšího koutu litoměřické diecéze, prosíme o spolupráci při tomto misijním týdnu. Jak se můžete zapojit?

- Modlitbou za to, aby se Pán Ježíš dotýkal srdcí misionářů i srdcí těch, kteří ho ještě neznají.
- Pozvat na misijní týden přátele ze svých rodin, práce, okolí, se kterými mluvíte už dlouho o víře nebo víte, že jsou pro Krista otevření a zdál by se vám program pro ně vhodný.
- Můžete se předem přihlásit jako zájemci o „modlitební adopci na dálku“ za ty, kteří během misijního týdne poprosí o modlitbu za sebe, popř. na svůj úmysl. Přihlašujte se přes web anebo dejte o sobě vědět na adresu: misie.liberec@seznam.cz nebo telefonicky bratru Jakobovi OFM: +420 731 604 059.
- Podpořit misijní týden finančně – na účet františkánské provincie: 44741011/0100, variabilní symbol pro misii je podle počtu ulovených ryb apoštoly: 153. Finanční příspěvek je také možno osobně předat knězi ve vaší farnosti. Příspěvky budou užity na výrobu MP3 s nahrávkami Nového zákona, tisk barevných plakátků, misijních příruček, nákup pomůcek na dětský den, cestovné pro externí přednášející na středních školách, stravu...

Díky a těšíme se na setkání s vámi! Za misijní tým s. Andrea FSP a br. Jakub OFM

42. diecézní setkání mládeže

(8. - 10. 10. 2010) aneb pokračování 10. pěší pouti mládeže Raspenava - Heřmanice - Frýdlant

Milí mladí přátelé, drazí poutníci, děkuji vám všem, že jste přijali pozvání na 42. diecézní setkání do Frýdlantu a okolí, do míst postižených letošními povodněmi. Myslím, že tato místa potřebují vaši přítomnost, radost, nadšení a hlavně modlitbu. Pojďme spolu putovat těmito místy a modlit se za tyto lidi a místa, kde žijí. Pomozte jim ujistit se v tom, že jsou Bohem milováni a ne trestáni. Tato místa potřebují mnoho modliteb a vyprošení Božího požehnání. Těším se na setkání s každým z vás. Pojďme se společně modlit, smát, rozdávat radost i naději.

R.D. Vít Audy, frýdlantský farář

Program:

PÁTEK 8. 10. 2010 - LIBEREC

18.00 farní mše svatá v arciděkanském kostele

19.00 misie (arciděkanský kostel)

21.00 přivítání, informace, večeře

SOBOTA 9. 10. 2010 - RASPENAVA, HEŘMANICE, FRÝDLANT

7.00 snídaně

8.00 odchod na nádraží

8.30 vlak do Raspenavy

9.00 příjezd do Raspenavy

10.00 program v kostele (pozdrav starosty, hudba, projekce, požehnání na cestu a pro Raspenavu)

11.00 začátek putování

12.00 Anděl Páně a oběd

14.00 Heřmanice - vztyčení kříže, pozdrav starosty, požehnání kříže a modlitba za obec, občerstvení

15.00 cesta do Frýdlantu

16.30 příprava na ples

18.00 mše svatá celebrovaná Mons. Janem Baxantem

19.30 odjezd autobusu na ples

20.00 X. ples mládeže a občanů

Heřmanice, hraje kapela ORION, bohatá tombola, večeře, program

01.00 konec plesu

01.15 odjezd autobusu do Frýdlantu

NEDĚLE 10. 10. 2010 - FRÝDLANT

9.00 farní mše svatá ve Frýdlantu

10.30 agapé a závěr setkání

S sebou: spacák, karimatku, společenský oděv

*Petra Přenosilová,
Diecézní centrum pro mládež Litoměřice*

Mukov, 24. 9. 2010

Kostel sv. Prokopa, 17.00 hodin. Benefiční koncert, výteček koncertu bude věnován na záchranu kostela.

Česká Lípa, 24. 9. 2010

Kostel Povýšení sv. Kříže, 19.00 hodin. Mezinárodní hudební festival Lípa Musica 2010, vystoupí Kateryna Kolcová (Ukrajina) - klavír, zpěv, s východoslovanskými folklorními písněmi.

Hejnice, 25. 9. 2010

Bazilika Navštívení Panny Marie, 15.30 hodin. Koncert, účinkují Kamila Dubská - varhany, Beata Blásková Zádrapová - soprán, Libor Janeček - kytara.

Srbská Kamenice, 25. 9. 2010

Kostel sv. Václava, 16.00 hodin. 16. Mezinárodní hudební festival Srbská Kamenice 2010, hudební slavnost u příležitosti svatováclavské pouti. Uslýšíte Korunovační mši C dur W. A. Mozarta v podání Děčického pěveckého sboru a komorního orchestru CANTO, Jiří Holubec - sbornistr, Jaroslav Brych - dirigent.

Dobroměřice, 25. 9. 2010

Kostel sv. Matouše, 16.30 hodin. Poutní slavnost.

Kravaře v Čechách, 25. 9. 2010

Kostel Narození Panny Marie, 19.00 hodin. Mezinárodní hudební festival Lípa Musica 2010, koncert souboru Musica Aeterna s uměleckým vedoucím Peterem Zajíčkem. V jejich provedení uslyšíte Heinrich Ignaz Franz von Biber: Fidicinium Sacro Profanum.

Vratislavice nad Nisou, 26. 9. 2010

Kaple Vzkříšení, 18.00 hodin. Koncert, účinkují Ivana Koupilová - soprán, Jiřina Goldsteinová - viola.

Jezvě, 28. 9. 2010

Kostel sv. Vavřince, 19.00 hodin. Mezinárodní hudební festival Lípa Musica 2010, koncert k počtu sv. Václava. Účinkuje: Sdružení hlubokých žestů České filharmonie a Marie Červová - varhany.

Jablónné v Podještědí, 28. 9. 2010

Bazilika minor sv. Vavřince a sv. Zdislavy, 9.30 hodin. Mše svatá ke cti sv. Václava, patrona českého národa.

Stará Boleslav, 27. - 28. 9. 2010

Národní svatováclavská pouť, bazilika sv. Václava. **Pondělí 27. září, 20. 00 hodin.** slavnostní svatováclavský koncert. Koncert duchovní hudby v interpretaci dětského pěveckého sboru a svatováclavská čtení, 19.50 hodin přivítání relikvie sv. knížete Václava, přivezené v doprovodu čestné jednotky Hrad-

ní stráže Pražského hradu. Koncert bude zakončen nešporami na místě umučení sv. Václava v kryptě sv. Kosmy a Damiána.

Úterý 28. září. 10.00 hodin, slavnostní koncert bohoslužba, již předsedá Mons. ThLic. Dominik Duka OP, arcibiskup pražský a primas český. Zahájí celodenní sváteční duchovní program, který bude pokračovat v bazilice sv. Václava i chrámu Nanebevzetí Panny Marie, kde se bude v 17.00 hodin konat chrámový koncert Hudby Hradní stráže a Policie ČR, která též doprovodí sváteční poutní bohoslužbu v přímém televizním přenosu. Kulturní programy na Mariánském náměstí zakončí ve 20.00 hodin Ohňový průvod svatého Václava.

Dopravní opatření: 28. září bude od 04.00 hodin do 24.00 hodin uzavřeno město Stará Boleslav pro veškerou dopravu. Přijezď do Staré Boleslavi bude možný po rychlostní komunikaci Praha – Mladá Boleslav (Exit 14 - Stará Boleslav) a po silnici ve směru od Mělníka. Parkování v ulicích města mimo

uzavřené centrum. Autobusové linky budou končit na autobusovém nádraží v blízkosti pouti v centru města.

Hradec Králové, 5. - 6. 11. 2010

V celostátní setkání animatorů seniorů Hradec Králové (Nové Adalbertinum). Akce je určena všem lidem různých věkových kategorií z celé ČR, kteří se aktivně podílejí na chodu křesťanských společenství seniorů (např. na diecézní úrovni, ve farnostech, domovech pro seniory apod.), a také těm, kdo se o tuto činnost zajímají a chtějí se jí v budoucnu věnovat. Program: předprogram Moses v duchu Taizé (Modlitba animatorů za SEniory a Službu), bohoslužba s biskupy, hlavní celebrant Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický, přednášky s odborníky - MUDr. Marie Svatošová, PhDr. Ing. Marie Oujezdská, S. M. Miriam Baumruková de ND, P. Ing. Miloslav Fiala OPraem., P. František Lízna SJ, benefiční koncert Evy Henychové, beseda s Martinem Stropnickým, závěrečná reflexe s P. ICLic. Karlem Moravcem, doprovodný program. **Uzávěrka doručení přihlášek a plateb:** do 20. 10. 2010 pro všechny, kteří si spolu s účastí (stravou) objednavají také ubytování, a do 27. 10. 2010 pro ty, kteří přihlašují pouze účast se stravou nebo bez stravy (tel. 495 063 661, mobil 737 215 328, e-mail: animatori@diecezehlkc.cz, www.animatori.cz)

SOUTĚŽ O KNIHY

Milí čtenáři,

nabízíme vám malé rozptýlení, získíte pěknou knihu z Karmelitánského nakladatelství.

Ze správných odpovědí výherce vylosujeme.

Pro děti do 12 let:

- Co dělal Bůh sedmý den při stvoření světa?
- V kolika letech se Ježíš vydal spolu s rodiči na cestu do Jeruzaléma?
- Kdo upletl trnovou korunu, kterou měl Ježíš při ukřižování na hlavě?

Pro mládež a dospělé:

- Kdo řekl: „Kdo jsem já, abych šel k faraonovi a vyvedl Izrael z Egypta?“
- O kom Ježíš mluví, když říká, že mezi těmi, kdo se narodili z ženy, nevystoupil nikdo větší?
- Kdo chtěl od apoštolů koupit Ducha svatého?

Odpovědi na otázky posílejte vždy do konce měsíce na e-mail: zdislava@dltm.cz, nebo na adresu: Zdislava, Dómské náměstí 9, 412 88 Litoměřice

Nabídka Karmelitánského nakladatelství

Svátost smíření

Brož., 63 str., 85 Kč, obj. č.: 101455

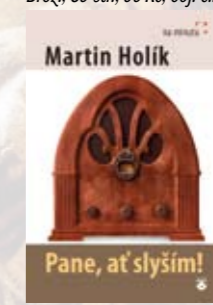

V sérii knih Svátosti autor živě a přístupně popisuje a vysvětluje vznik, symboliku a smysl svátosti a zamýšlí se nad otázkou, jak můžeme svátosti slavit a jak z nich v našich konkrétních životních situacích můžeme žít a být požehnaní pro druhé.

Svátost smíření představuje jednu z odpovědí Boží lásky na potřebu člověka být osvobozen. Ne každý je schopen vyrovnat se se svou vinou sám. V našem nevědomí jsou přítomny bariéry, které nám brání uvěřit v odpuštění. Svátost smíření je Boží nabídkou našeho uzdravení. Ježíš chce, aby člověk, ponížený svou vinou až k zemi, odcházal domů po přijetí svátosti smíření uzdravený a osvobozený. Důležitější než rozebírání minulosti je obrácení se k odpouštějícímu Bohu. „Nebot i kdyby nám naše srdce něco vyčítalo, Bůh je větší než naše srdce a ví všechno...“

Pane, ať slyším!

Brož., 89 str., 99 Kč, obj. č.: 101334

Texty jsou výběrem z několika set rozhlasových úvah a zamýšlení, pronesených autorem ve vysílání Proglasu v letech 1997 - 2009, nejčastěji v rámci pořadu Myšlenka na den.

Tykadlem víry

Brož., 87 str., 95 Kč, obj. č.: 101548

Kniha Tykadlem víry navazuje na předelou publikaci Normální je věřit. V dalších osmdesáti intimních dialogích s Pánem autorka názorně ukazuje způsob, jak lze při čtení Bible a modlitbě inspirované jejími texty krok za krokem lépe poznávat Boha, i sebe sama. Snaží se čtenáře svou otevřeností a nadšením vyprovokovat, aby ve vlastním zájmu vydal Bibli z knihovny a začal s ní pracovat.

Bůh je větší než tvé srdce

O svátosti smíření trochu jinak

Brož., 144 str., 169 Kč, obj. č.: 101312

Inteligentní a přitom čtivé pojednání o svátosti smíření, která mezi ostatními svátostmi lidem činí asi největší problémy. Zkušenosti autorovi daly citlivost na společenský rozměr hříchu, ale také na jeho zkarikované chápání, potažmo na zkršené pojetí pokání a svátosti smíření, které zastihuje velikost Boží lásky a nádhery dobra, vloženého Bohem do všeho stvoření. Proto se autor rozhodl pojednat hřích, obrácení a svátost smíření ve světle bible, zvláště evangelií, a změny tohoto pojetí v průběhu dějin církve až po obnovu Druhého vatikánského koncilu. V Itálii se kniha dočkala už sedmého vydání. Kniha může být prospěšná pro kněze i pro studenty pastorální teologie. Užitek z ní však mohou mít všichni, kteří hledají zdravé chápání a smysluplnou praxi svátosti smíření. Valentino Salvoldi je kněz, profesor teologie a zurnalista. Od mládí působil jako misionář a vyučoval filosofii a morální teologii v zemích Afriky, v Pakistánu a v Albánii. Později byl prof. B. Häringem pozván vyučovat morálku na Lateránském univerzitě v Římě. (B. Häring mu později napsal k této knize předmluvu.)

Poděkování za pomoc obětem srpnové povodně

Představitelé litoměřické diecéze děkují všem, kteří při likvidaci následků ničivé povodně, která letos v srpnu postihla severní Čechy, pomáhali a pomáhají. V souvislosti s tím poslal generální vikář P. Stanislav Příbyl CSsR dopis hejtmánům Ústeckého a Libereckého kraje, ve kterém jim jménem litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta a jménem svým poděkoval za vše, co vykonávají pro zmírnění následků povodně.

V dopise také děkuje složkám integrovaného záchranného systému, dobrovolníkům a všem, kteří při likvidaci následků této živelné katastrofy přiložili ruku k dílu, a zároveň poukazuje na mimořádnou vlnu solidarity lidí dobré vůle.

P. Stanislav Příbyl při tom zmínil jeden ze základních dokumentů katolické církve, kde se píše: „*Radost a naděje, smutek a úzkost lidí naší doby, zvláště chudých a všech, kteří nějak trpí, je i radostí a nadějí, smutkem a úzkostí Kristových učedníků...*“ (GS 1). „*Chceme tím deklarovat, že my, katolíci, nejsme a nechceme být uzavřeni do svých problémů, ale že jsme na světě pro dobro celé společnosti,*“ uvedl generální vikář.

Ocenil aktivitu kněží, kteří v zatopených oblastech začali v prvních hodinách povodni koordinovat a organizovat pomoc. Připomněl, že jednou z oblastí činnosti církve je charita a že následně po povodni začala monitorovat situaci, koordinovat pomoc a sbírat prostředky Diecézní charita Litoměřice. Ta spolu s oblastními a farními charitami konkrétně pomáhá především tam, kam pomoc ostatních organizací nedosáhne.

Upozornil na to, že masivní vlna solidarity přišla z církve samé. Česká biskupská konference darovala na pomoc potřebným 100 000 Kč, Arcibiskupství pražské 250 000 Kč a Biskupství českobudějovické 20 000 Kč, fond německých katolíků Renovabis poslal 30 000 €. **Vrcholem této aktivity je osobní dar papeže Benedikta XVI. ve výši 25 000 €, který je odpovědí na prosbu litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta.** „*Udivuje a dojmá nás nejen rychlost, s níž papež dar poskytl, ale především jeho pozornost vůči naší zemi v situaci, kdy jsou na světě mnohem větší katastrofy, než ta naše,*“ napsal P. Stanislav Příbyl.

Litoměřický biskup Mons. Jan Baxant odcestoval bezprostředně po povodni, v pondělí 9. srpna, do jedné z nejvíce zaplavených oblastí v litoměřické diecézi - do Frýdlantu a Raspenavy, aby se seznámil s rozsahem škod, povzbudil ty, kteří následky velké vody likvidovali, a poděkoval jim za nezištnou pomoc. Místa postižená katastrofou navštívil rovněž pražský arcibiskup a předseda České biskupské konference Mons. Dominik Duka OP, který využil všech svých kontaktů k pomoci postiženým povodněmi.

Generální vikář zdůraznil, že církev v této části naší země je přítomná a intenzivně činná, a slovy kardinála Františka Tomáška dodal, že církev bude vždy stát na straně národa.

Z diáře litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta

24. 9.	10.00 hod.	Návštěva ZŠ majora Rudolfa Háška, Jablonec nad Nisou
24. 9.	15.00 hod.	Žehnání soch, Mukov
25. 9.	10.00 hod.	Břimování, Dubá
26. 9.	11.00 hod.	Pastorační návštěva farnosti, Malá Bukovina
27. 9.	11.30 hod.	Návštěva Krajského úřadu, Ústí nad Labem
27. 9.	17.00 hod.	Pastorační návštěva farnosti, Jindřichovice pod Smrkem
28. 9.		Svatováclavská pouť, Stará Boleslav
29. 9.	11.00 hod.	Veni Sancte při zahájení akademického roku, KTF UK Praha <i>(Změna vyhrazena)</i>

Pomoc Diecézní charity Litoměřice

Pomoc v povodni postižených oblastech zahájily místní Charity v České Kamenici, České Lípě, Liberci, Rumburku a Ústí nad Labem. Koordinace této pomoci se ujala Diecézní charita Litoměřice.

Mezi jednotlivými Charitami z celé České republiky se zdvihla vlna solidarity. Do postižené oblasti přijelo celkem šest desítek dobrovolníků vyslaných z Brna, šestičlenná skupina dobrovolníků z Havlíčkova Brodu atd. Materiální sbírky uspořádaly ve svém sídle například Charity v Českých Budějovicích, Hradci Králové, Mostě, Ostrově, Plzni, Praze, Třebíči, Ústí nad Labem. Tyto aktivity podpořila také řada dárců a soukromých firem.

Lidem, které postihly povodně, byly přivezeny úklidové a hygienické prostředky, balené vody, potraviny apod. Charita zapůjčila celkem 245 kusů vysoušečů, dieselovou elektrocentrálu, tři vysokotlaké čističe a odsavač bahna. Koncem srpna zahájila Diecézní charita Litoměřice následnou pomoc, a to zejména distribuci finančních příspěvků rodinám určených na obnovu bydlení a domácnosti.

Oblastní a farní charity budou na základě doporučení místních starostů a duchovních správců osobně navštěvovat zatopené domácnosti a provádět sociální šetření. Povodňová komise Diecézní charity Litoměřice poté rozhodne o výši poskytnuté pomoci.

Přímá finanční pomoc bude poskytována vybraným domácnostem formou daru určeného na prokazatelně uhrazené náklady spojené s obnovou bydlení a domácnosti poškozené povodní, případně formou uhrazení takových nákladů.

Cílovou skupinou příjemců jsou zranitelné skupiny obyvatel Ústeckého a Libereckého kraje, jejichž obydlí a domácnosti byly poškozeny srpnovou povodní, zejména pak senioři, rodiny s dětmi, lidé se zdravotním postižením a lidé v mimořádně obtížné sociální situaci.

Za zbylé finance plánuje Diecézní charita Litoměřice nakoupit nové vysoušeče, protože tyto přístroje častým užíváním postupně odcházejí.

Více informací na stránkách www.charita.cz.

Na pomoc obětem letošních povodní vyhlásila **Charita ČR** veřejnou sbírku na konto: **5015003434/5500** u Raiffeisenbank, variabilní symbol **444**. Dárci mohou přispět také zasláním dárcovské SMS ve tvaru: **DMS**

POVODNE2010 na číslo **87777**. (Cena jedné DMS je 30 Kč, z této částky Charita ČR obdrží 27 Kč.)

Celkem přišlo na pomoc po povodni v severních Čechách **6 760 711 Kč** (stav konta k 7. 9. 2010).

Zdislava – časopis litoměřické diecéze

Vydavatel: Biskupství litoměřické. **Adresa redakce:** Biskupství litoměřické - diecézní časopis Zdislava, Dómské náměstí 1/1, 412 88 Litoměřice (zdislava@dltm.cz). **Za obsah** časopisu odpovídá P. Stanislav Příbyl (pribyl@dltm.cz). **Redakce:** Jana Michálková (michalkova@dltm.cz), Marie Koscelníková (koscelnikova@dltm.cz). **Grafická úprava:** Miroslav Zelenka. **Tisk:** Tiskárna Zetka tisk, s.r.o. (tiskarna.zetka@volny.cz). Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042. **Objednávky a distribuci** zajišťuje Vydavatelství IN, s.r.o. (zdislava@in.cz), tel. 775 598 604 prostřednictvím Postservisu. Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků.

NADACE ČEZ

Vydání časopisu podpořila Nadace ČEZ

Katolická misie 2010 - Křesťané Litoměřicím (25. 7. - 1. 8. 2010)

Neformální setkání po přednášce.

Členové misijního týmu v terénu.

Doc. MUDr. Petr Hach (olevo) s účastníky přednášky.

Misionáři lidem zprostředkovali svoji zkušenost s Bohem. P. Jan Rajlich OP na náměstí.

Litoměřický biskup Mons. Jan Baxant se sešel se členy misijního týmu přímo u ulicích města. Stánek v Dlouhé ulici byl jedním z kontaktních míst, kde se zájemci mohli zeptat na cokoli.

Fotografie na této straně Jana Michálková

Okřídlený muž s knihou – evangelista

Stojící mužská postava s vousatou tváří a plochými křídly, přidržující levou rukou nad bokem knihu, na kterou ukazuje prstem pravé ruky. Okolo roku 1180 – 1190, opuka, výška 104,5 cm, se zbytky polychromie na levém boku postavy, na křídlech a na knize.

Plastika získána roku 1966
z kostela v Žitenicích
a roku 1967 restaurována
ak. sochařem Jaromírem Fialou.

Ze sbírek litoměřického biskupství